

MRR/H/9(1)07/2007



Minister Rozwoju Regionalnego

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013

Wytyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w Programach Operacyjnych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013

(ZATWIERDZAM)

Grażyna Gęsicka

**Minister Rozwoju
Regionalnego**

Warszawa, 02 lipca 2007 r.

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ 1 - CEL WYTTCZNYCH ORAZ PODSTAWY PRAWNE PROCESU CERTYFIKACJI	3
ROZDZIAŁ 2 - WARUNKI CERTYFIKACJI WYDATKÓW Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH I FUNDUSZU SPÓJNOŚCI PRZEZ INSTYTUCJĘ CERTYFIKUJĄCĄ DO KOMISJI EUROPEJSKIEJ	8
ROZDZIAŁ 3 - PRZEKAZYWANIE KOMISJI EUROPEJSKIEJ POŚWIADCZONYCH DEKLARACJI WYDATKÓW I WNIOSKÓW O PŁATNOŚĆ OKRESOWĄ, PROGNOZ W TYM ZAKRESIE ORAZ OTRZYMYWANIE PŁATNOŚCI Z KOMISJI EUROPEJSKIEJ	21
Podrozdział 3.1 - ZASADY SPORZĄDZANIA DEKLARACJI WYDATKÓW ORAZ WNIOSKU O PŁATNOŚĆ OKRESOWĄ DO KOMISJI EUROPEJSKIEJ W RAMACH KRAJOWYCH PROGRAMÓW OPERACYJNYCH	21
Podrozdział 3.2 - ZASADY SPORZĄDZANIA DEKLARACJI WYDATKÓW ORAZ WNIOSKU O PŁATNOŚĆ OKRESOWĄ DO KOMISJI EUROPEJSKIEJ W RAMACH REGIONALNYCH PROGRAMÓW OPERACYJNYCH	25
Podrozdział 3.3 ZASADY SPORZĄDZANIA DEKLARACJI WYDATKÓW ORAZ WNIOSKU O PŁATNOŚĆ OKRESOWĄ DO KOMISJI EUROPEJSKIEJ W RAMACH PROGRAMÓW EUROPEJSKIEJ WSPÓŁPRACY TERYTORIALNEJ	30
Podrozdział 3.4 – ZASADY OTRZYMYWANIA PŁATNOŚCI Z KOMISJI EUROPEJSKIEJ W RAMACH PROGRAMÓW OPERACYJNYCH I WSPÓŁPRACA Z MINISTERSTWEM FINANSÓW W TYM ZAKRESIE	32
Podrozdział 3.5 - ZASADY KALKULACJI PROGNOZ WNIOSKÓW O PŁATNOŚĆ KIEROWANYCH DO KOMISJI EUROPEJSKIEJ ORAZ PROCEDURA PRZESYŁANIA DO KOMISJI EUROPEJSKIEJ INFORMACJI W TEJ SPRAWIE.....	33
ZAŁĄCZNIKI.....	35

Rozdział 1 - Cel wytycznych oraz podstawy prawne procesu certyfikacji

1.1 Działając na podstawie art. 35 ust. 3 *ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*¹ Minister Rozwoju Regionalnego wydaje wytyczne w celu zapewnienia zgodności sposobu wdrażania programów operacyjnych z prawem Unii Europejskiej oraz spełnienia wymagań określonych przez Komisję Europejską, a także w celu zapewnienia jednolitości zasad wdrażania programów operacyjnych.

1.2 Niniejsze wytyczne w sprawie warunków certyfikacji mają charakter horyzontalny i stanowią opis ogólnych warunków, jakie muszą być spełnione dla celów certyfikacji, jak również prezentują założenia do systemu certyfikacji w programach operacyjnych w ramach *Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013*. Jednocześnie, w wytycznych zawarte są informacje na temat procesu sporządzania i przekazywania przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej poświadczonych deklaracji wydatków i wniosków o płatność okresową, a także prognoz w tym zakresie. Wytyczne zawierają również zapisy określające zasady współpracy pomiędzy Instytucją Certyfikującą oraz Ministerstwem Finansów, w szczególności w odniesieniu do otrzymywania płatności z Komisji Europejskiej i przekazywania informacji o wynikach audytów przeprowadzanych przez Instytucję Audytową lub na jej odpowiedzialność.

1.3 Podstawą prawną dla procesu certyfikacji jest prawodawstwo wspólnotowe oraz krajowe. Proces certyfikacji odbywa się przede wszystkim w oparciu o przepisy następujących aktów prawnych i dokumentów:

- a) **Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006** z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1260/1999 (Dz. U. UE L 210 z dnia 31 lipca 2006r.);
- b) **Rozporządzenie (WE) nr 1080/2006** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 (Dz. U. UE L 210 z dnia 31 lipca 2006r.);
- c) **Rozporządzenie (WE) nr 1081/2006** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. U. UE L 210 z dnia 31 lipca 2006r.);
- d) **Rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006** z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające Fundusz Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) 1164/94 (Dz. U. UE L 210 z dnia 31 lipca 2006r.);
- e) **Rozporządzenie (WE) nr 1082/2006** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) (Dz. U. UE L 210 z dnia 31 lipca 2006r.);
- f) **Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006** z dnia 8 grudnia 2006 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności

¹ Dz. U. Nr 227, poz. 1658

oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. (Dz. U. UE L 371 z dnia 27 grudnia 2006r.);

- g) **Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju** (Dz. U. nr 227, poz. 1658);
- h) **Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych** (Dz. U. nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz akty wykonawcze do tej ustawy;
- i) **Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych** (Dz. U. z 2006 r. nr 164, poz. 1163 z późn. zm.);
- j) **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013** wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie (Narodowa Strategia Spójności), dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 r., którego niektóre elementy zostały zatwierdzone przez Komisję Europejską decyzją nr K (2007) 1984 z dnia 7 maja 2007 r.;
- k) **Programy operacyjne** zaakceptowane przez Radę Ministrów i Komisję Europejską;
- l) **Wytyczne** wydawane przez Ministra Rozwoju Regionalnego, o których mowa w art. 35 ust 3 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. nr 227, poz. 1658 z późn. zm.).

1.4 Wytyczne w sprawie warunków certyfikacji dotyczą wymienionych poniżej programów operacyjnych w ramach NSRO 2007-2013:

- a) *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ)* (finansowany z EFRR oraz Funduszu Spójności)
- b) *Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG)* (finansowany z EFRR)
- c) *Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL)* (finansowany z EFS)
- d) *Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW)* (finansowany z EFRR)
- e) *Program Operacyjny Pomoc Techniczna (PO PT)* (finansowany z EFRR)
- f) *Regionalne Programy Operacyjne (RPO)* (finansowane z EFRR)
- g) *Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT)* (finansowane z EFRR), dla których funkcje zarządzania i certyfikacji powierzone zostały przez Komisję Europejską stronie polskiej.

1.5 Wytyczne w sprawie warunków certyfikacji dotyczą w szczególności następujących instytucji, wchodzących w skład systemu NSRO 2007-2013:

- a) Instytucja Certyfikująca (Minister Rozwoju Regionalnego)
- b) Instytucje Pośredniczące w Certyfikacji (Wojewodowie)
- c) Instytucja Audytowa (Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej)
- d) Instytucja Zarządzająca PO IiŚ (Minister Rozwoju Regionalnego)
- e) Instytucja Zarządzająca PO IG (Minister Rozwoju Regionalnego)
- f) Instytucja Zarządzająca PO KL (Minister Rozwoju Regionalnego)
- g) Instytucja Zarządzająca PO RPW (Minister Rozwoju Regionalnego)
- h) Instytucja Zarządzająca PO PT (Minister Rozwoju Regionalnego)
- i) Instytucja Koordynująca RPO (Minister Rozwoju Regionalnego)
- j) Instytucja Zarządzająca EWT (Minister Rozwoju Regionalnego)
- k) Instytucje Zarządzające RPO (Zarządy Województw)
- l) Instytucja Koordynująca NSRO (Minister Rozwoju Regionalnego)
- m) Instytucja przyjmująca płatności z Komisji Europejskiej (Minister Finansów)

- n) Instytucja właściwa w zakresie informowania KE o nieprawidłowościach w wykorzystaniu funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności (Pełnomocnik Rządu do Spraw Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej)
- o) Instytucje Pośredniczące
- p) Instytucje Pośredniczące II stopnia/Instytucje Wdrażające
- q) Kontrolerzy dla programów EWT wyznaczeni zgodnie z art. 16 ust. 1 *rozporządzenia (WE) nr 1080/2006*.

1.6 Zgodnie z *ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, minister właściwy ds. rozwoju regionalnego certyfikuje Komisji Europejskiej prawidłowość poniesienia wydatków w ramach programów operacyjnych.² W ramach Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (MRR), zgodnie ze statutem i regulaminem organizacyjnym Ministerstwa, obsługę Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie zadań instytucji certyfikującej zapewnia Departament Instytucji Certyfikującej. Członek Kierownictwa MRR, któremu bezpośrednio podlega Departament Instytucji Certyfikującej, nie może jednocześnie nadzorować żadnej komórki w MRR, która pełni funkcję instytucji zarządzającej lub do której zostały delegowane zadania instytucji zarządzającej. Departament Instytucji Certyfikującej, ze względu na usytuowanie w strukturze Ministerstwa, jest komórką niezależną w zakresie wykonywanych zadań od komórek wykonujących funkcje instytucji zarządzających. Szczegółowy podział zadań pomiędzy poszczególnymi wydziałami w departamencie określony jest w wewnętrznym regulaminie organizacyjnym departamentu. Schemat organizacyjny Departamentu Instytucji Certyfikującej stanowi załącznik do wewnętrznego regulaminu organizacyjnego departamentu.

1.7 Instytucja Certyfikująca wypełnia zadania określone w art. 61 *rozporządzenia 1083/2006*, tj:

- a) sporządza i przedkłada Komisji Europejskiej poświadczone deklaracje wydatków i wnioski o płatność;
- b) poświadcza, że deklaracja wydatków jest dokładna, wynika z wiarygodnych systemów księgowych i jest oparta na weryfikowalnej dokumentacji uzupełniającej;
- c) poświadcza, że zadeklarowane wydatki są zgodne z mającymi zastosowanie zasadami wspólnotowymi i krajowymi oraz, że zostały poniesione w związku z operacjami wybranymi do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu i spełniają zasady wspólnotowe i krajowe;
- d) zapewnia, do celów poświadczenia, że otrzymała od Instytucji Zarządzającej odpowiednie informacje na temat procedur i weryfikacji prowadzonych w związku z wydatkami zawartymi w deklaracjach wydatków;
- e) uwzględnia do celów poświadczenia, wyniki wszystkich audytów przeprowadzanych przez Instytucję Audytową lub na jej odpowiedzialność;
- f) zapewnia utrzymywanie w formie elektronicznej zapisów księgowych dotyczących wydatków zadeklarowanych Komisji Europejskiej;
- g) prowadzi ewidencję kwot podlegających procedurze odzyskiwania i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu dla operacji.

² Art. 35 ust. 2 pkt 7

1.8 Niniejsze wytyczne określają warunki, które Instytucje Zarządzające oraz inne instytucje uczestniczące we wdrażaniu programów są zobowiązane wypełnić, aby Instytucja Certyfikująca dokonała certyfikacji wydatków i przekazała wniosek o płatność okresową do Komisji Europejskiej w ramach poszczególnych programów operacyjnych. Dokument określa także zasady, tryb, terminy oraz wzory obowiązujących formularzy w zakresie wnioskowania o środki do Komisji Europejskiej. W wytycznych zostały również uwzględnione uprawnienia oraz obowiązki Instytucji Certyfikującej wynikające z odpowiednich regulacji wspólnotowych oraz krajowych.

1.9 Wytyczne nie regulują warunków certyfikacji oraz zasad odnoszących się do częściowego zamknięcia programów operacyjnych oraz przedkładania wniosku o płatność końcową dla danego programu operacyjnego. W tym celu Minister Rozwoju Regionalnego, na późniejszym etapie wdrażania programów operacyjnych, wyda odrębny dokument w sprawie warunków certyfikacji oraz zasad przedkładania do Komisji Europejskiej deklaracji wydatków dotyczącej częściowego zamknięcia programu operacyjnego oraz *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność końcową* dla programu operacyjnego.

1.10 Zgodnie z art. 35 ust. 9 *ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* zadania ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego wynikające z art. 35 ust. 2 pkt 7 ww. ustawy mogą zostać przekazane Wojewodzie, w zakresie i na zasadach określonych w odrębnym porozumieniu. Instytucja Certyfikująca deleguje Wojewodom część swoich zadań w zakresie certyfikacji, przy zachowaniu przez Instytucję Certyfikującą w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego odpowiedzialności za delegowane zadania.³ Powierzenie Wojewodom wykonywania części zadań Instytucji Certyfikującej następuje, zgodnie z art. 12 *rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006* oraz ww. przepisem, poprzez zawarcie przez Ministra Rozwoju Regionalnego porozumienia z poszczególnymi Wojewodami. Porozumienie określa zakres powierzanych zadań oraz obowiązki instytucji, do których zadania są delegowane. Wojewodowie, do których delegowane są zadania Instytucji Certyfikującej, pełnią funkcję Instytucji Pośredniczących w Certyfikacji. Komórki w Urzędach Wojewódzkich, które obsługują Wojewodę w zakresie delegowanych zadań są funkcjonalnie niezależne od komórek, które wykonują zadania delegowane z Instytucji Zarządzającej. Instytucja Certyfikująca deleguje część swoich zadań do Wojewodów w Regionalnych Programach Operacyjnych oraz może podjąć decyzję o delegowaniu części swoich zadań w ramach innych programów operacyjnych po uprzednim uzgodnieniu takiego rozwiązania z Komisją Europejską.

1.11 Instytucja Certyfikująca deleguje do Instytucji Pośredniczących w Certyfikacji w szczególności następujące zadania w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych:

- a) Otrzymywanie od Instytucji Zarządzającej oraz weryfikacja pod względem formalnym i merytorycznym *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* dla RPO;
- b) Poświadczenie wydatków dla RPO, wykazanych przez Instytucję Zarządzającą w poświadczonej przez nią deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową;

³ Art. 59 ust. 2 *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006*

- c) Przekazywanie Instytucji Certyfikującej poświadczonych przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej;
- d) Przeprowadzanie w imieniu Instytucji Certyfikującej systemowych wizyt sprawdzających w Instytucji Zarządzającej RPO oraz w Instytucjach Pośredniczących lub w Instytucjach Pośredniczących II stopnia/Instytucjach Wdrażających w zakresie realizacji programu oraz przeprowadzanie wizyt sprawdzających wydatki przedstawione w deklaracji wydatków otrzymanej od Instytucji Zarządzających w ww. instytucjach oraz ewentualnie u beneficjentów. Wizyty sprawdzające przeprowadzane są na próbie oraz zgodnie z rocznymi planami wizyt sprawdzających sporządzonymi w oparciu o analizę ryzyka. Roczny plan wizyt sprawdzających jest przekazywany do zaopiniowania do Instytucji Certyfikującej w terminie do końca listopada roku poprzedzającego rok, którego plan dotyczy, a po jego zatwierdzeniu przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji jest przekazywany do wiadomości do Instytucji Zarządzającej RPO i Instytucji Certyfikującej do końca roku poprzedzającego rok, którego plan dotyczy. Raporty z zakończonych w danym kwartale wizyt sprawdzających (dla których została zatwierdzona w danym kwartale ostateczna wersja raportu z wizyty sprawdzającej) przekazywane są wraz z zaleceniami z wizyty sprawdzającej do wiadomości do Instytucji Certyfikującej w terminie 30 dni po zakończeniu kwartału;
- e) Opiniowanie procedur zawartych w instrukcjach wykonawczych Instytucji Zarządzającej RPO oraz zmian do instrukcji wykonawczych, w szczególności w zakresie zarządzania finansowego i kontroli;
- f) Gromadzenie oraz analizowanie, do celów poświadczenia wydatków, raportów zawierających informacje o kontrolach systemowych oraz kontrolach wydatków dotyczących RPO, przeprowadzanych przez Instytucję Zarządzającą oraz inne instytucje, do których Instytucja Zarządzająca delegowała swoje zadania w tym zakresie;
- g) Gromadzenie oraz uwzględnianie do celów poświadczenia wydatków, wyników kontroli przeprowadzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli oraz inne organy upoważnione do przeprowadzania kontroli i audytów w zakresie prawidłowości realizacji wydatków w ramach RPO;
- h) Gromadzenie oraz uwzględnianie do celów poświadczenia wydatków, informacji o nieprawidłowościach uzyskanych na podstawie raportów i zestawień przedkładanych przez Instytucję Zarządzającą RPO do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji, zgodnie z systemem informowania o nieprawidłowościach;
- i) Prowadzenie, na podstawie danych otrzymywanych od Instytucji Zarządzającej RPO, elektronicznej ewidencji kwot podlegających procedurze odzyskiwania, kwot odzyskanych i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu dla danej operacji. Jeżeli odpowiednie pomniejszenie deklaracji wydatków o kwoty odzyskane i odsetki karne od kwot odzyskanych nie zostało dokonane przez Instytucję Zarządzającą, wówczas Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji zwraca się do Instytucji Zarządzającej o dokonanie ww. pomniejszenia deklaracji wydatków;
- j) Przekazywanie do Instytucji Certyfikującej zbiorczej informacji dla RPO za okres od początku realizacji programu do 31 grudnia poprzedniego roku, dotyczącej ewidencji kwot podlegających procedurze odzyskiwania, kwot odzyskanych i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu dla danej operacji,

- zgodnie ze wzorem określonym przez Instytucję Certyfikującą, w terminie do końca lutego następnego roku kalendarzowego;
- k) Analizowanie informacji dotyczących procesu realizacji programu operacyjnego zawartych w otrzymywanych od Instytucji Zarządzającej RPO sprawozdaniach bieżących (miesięcznych) i cyklicznych (okresowych, rocznych, końcowych) i ich uwzględnianie w procesie certyfikacji wydatków dla RPO;
 - l) Informowanie Instytucji Certyfikującej o stwierdzeniu wystąpienia okoliczności określonych w punkcie 2.2 niniejszych wytycznych w ramach RPO, na podstawie własnych wizyt sprawdzających lub na podstawie kontroli przeprowadzonych przez uprawnione do tego organy, w tym przez Instytucję Zarządzającą oraz podległe jej jednostki (patrz: punkt 3.2.10);
 - m) Monitorowanie zasady $n+3/n+2$ dla danego RPO na podstawie m.in. *Poświadczeń i deklaracji wydatków oraz wniosków o płatność okresową* otrzymywanych od Instytucji Zarządzającej RPO. W przypadku jeżeli Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji stwierdzi możliwość utraty środków zgodnie z zasadą $n+3/n+2$, zwraca się do Instytucji Zarządzającej RPO z prośbą o podjęcie odpowiednich działań zaradczych oraz przekazanie aktualnej prognozy wydatków. Jeżeli analiza prognozy wydatków oraz działań podjętych przez Instytucję Zarządzającą RPO nadal wskazuje na niebezpieczeństwo utraty środków zgodnie z zasadą $n+3/n+2$, Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji, informuje Instytucję Certyfikującą o ww. sytuacji, która z kolei zwraca się do Instytucji Koordynującej RPO z prośbą o podjęcie odpowiednich działań;
 - n) Monitorowanie prawidłowości przechowywania dokumentacji księgowej oraz dokumentacji procesu wdrażania, w szczególności, w Instytucji Zarządzającej RPO.

1.12 Instytucja Zarządzająca RPO współpracuje z Instytucją Pośredniczącą w Certyfikacji, w szczególności, w zakresie zadań wymienionych w punkcie 1.11.

1.13 Instytucja Certyfikująca akceptuje instrukcje wykonawcze Instytucji Pośredniczących w Certyfikacji (w terminie 22 dni roboczych od otrzymania instrukcji wykonawczej) oraz wszelkie zmiany do instrukcji (w terminie 10 dni roboczych od otrzymania zmian do instrukcji). Instrukcja wykonawcza po akceptacji przez Instytucję Certyfikującą jest ostatecznie zatwierdzana przez Wojewodę, a następnie przekazywana do Instytucji Certyfikującej do wiadomości.

Rozdział 2 - Warunki certyfikacji wydatków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej

2.1 Instytucja Certyfikująca dokonuje poświadczenia wydatków w ramach deklaracji wydatków oraz wniosków o płatność dla programu operacyjnego przedkładanych do Komisji Europejskiej, jeżeli zostały spełnione warunki określone w rozdziale 2 niniejszych wytycznych przez Instytucję Zarządzającą, Instytucje Pośredniczące i Instytucje Pośredniczące II stopnia/Instytucje Wdrażające oraz inne instytucje zaangażowane w realizację programów operacyjnych, a także jeśli sposób realizacji programów operacyjnych i sposób wydatkowania środków na program są zgodne z aktami prawnymi i dokumentami wymienionymi w punkcie 1.3 niniejszych wytycznych. Instytucje

Zarządzające oraz Instytucje Pośredniczące i Instytucje Pośredniczące II stopnia/Instytucje Wdrażające są zobowiązane do stosowania wytycznych wydawanych przez Ministra Rozwoju Regionalnego, o których mowa w art. 35 ust 3 *ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. nr 227, poz. 1658 z późn. zm.)*.

2.2 W przypadku rażącego niewypełniania przez Instytucję Zarządzającą bądź inną instytucję zaangażowaną we wdrażanie programu operacyjnego nałożonych na nią obowiązków lub w przypadku stwierdzenia poważnych nieprawidłowości w realizacji programu operacyjnego (w szczególności w przypadku: rażącego zaniedbania lub naruszenia systemu zarządzania i kontroli lub rażącego naruszenia warunków certyfikacji określonych w rozdziale nr 2 niniejszych wytycznych, takich jak: nierozliczanie kwot nieprawidłowo wydatkowanych, nieprzeprowadzanie kontroli systemowych lub kontroli projektów), Instytucja Certyfikująca ma prawo wstrzymania procesu certyfikacji wydatków do Komisji Europejskiej dla danego programu operacyjnego lub priorytetu do czasu usunięcia przez daną instytucję stwierdzonych nieprawidłowości. Instytucja Certyfikująca lub Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji, niezwłocznie informuje Instytucję Zarządzającą o stwierdzeniu okoliczności mogących być przyczyną wstrzymania certyfikacji wydatków dla programu do Komisji Europejskiej. Decyzję o wstrzymaniu certyfikacji podejmuje Członek Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorujący Departament Instytucji Certyfikującej po otrzymaniu informacji o stwierdzeniu ww. okoliczności od Dyrektora Departamentu Instytucji Certyfikującej. Po podjęciu działań naprawczych przez Instytucję Zarządzającą lub inną instytucję wskazaną przez Instytucję Certyfikującą, Członek Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorujący Departament Instytucji Certyfikującej podejmuje decyzję o wznowieniu certyfikacji dla programu lub priorytetu, dla którego certyfikacja była wstrzymana.

2.3 Zgodnie z powyższym, oraz działając na podstawie art. 61 *rozporządzenia nr 1083/2006*, Instytucja Certyfikująca dokonuje poświadczenia wydatków poniesionych na program w szczególności po spełnieniu następujących warunków:

2.3.1 Program operacyjny został zaakceptowany przez Komisję Europejską (zgodnie z art. 32 *rozporządzenia 1083/2006*). Instytucja Certyfikująca otrzymała od Instytucji Zarządzającej, do wiadomości, zatwierdzony przez Komisję Europejską program operacyjny, jak również wszelkie zmiany decyzji Komisji w sprawie wkładu funduszy w dany program operacyjny. W programach RPO, po otrzymaniu od Instytucji Zarządzającej, program operacyjny lub decyzja Komisji Europejskiej zmieniająca program operacyjny przekazywane są przez Instytucję Certyfikującą do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

2.3.2 Instytucja Zarządzająca przedłożyła do Komisji Europejskiej opis systemu zarządzania i kontroli dla programu operacyjnego obejmujący w szczególności organizację i procedury Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczących, Instytucji Pośredniczących II stopnia/Instytucji Wdrażających, Instytucji Certyfikującej oraz Instytucji Audytowej, na podstawie art. 71 ust. 1 *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006*. Instytucja Certyfikująca sporządziła wkład do opisu systemu w zakresie zawartych w nim informacji dotyczących zadań Instytucji Certyfikującej oraz otrzymała opis systemu do konsultacji, a następnie informację od Instytucji Zarządzającej o wysłaniu ww. opisu do Komisji Europejskiej, wraz z ostateczną wersją dokumentu. Jednym z warunków poświadczenia wydatków i wysłania przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej pierwszego wniosku o płatność okresową dla programu operacyjnego jest przedłożenie przez Instytucję Zarządzającą do Komisji Europejskiej opisu systemu dla programu operacyjnego na podstawie art. 71 ust. 1 *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006*. W programach RPO, po otrzymaniu od Instytucji

Zarządzającej, opis systemu zarządzania i kontroli przekazywany jest przez Instytucję Certyfikującą do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

2.3.3 Komisja Europejska zaakceptowała sprawozdanie zawierające wyniki oceny utworzenia systemów zarządzania i kontroli oraz opinię na temat ich zgodności z art. 58-62 *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006*. Sprawozdanie i opinię przygotowuje Instytucja Audytowa na podstawie raportu z audytu zgodności przeprowadzonego przez nią zgodnie z art. 71 *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006*.

2.3.4 Instytucja Certyfikująca otrzymała, do wiadomości, wyżej opisane sprawozdanie i opinię wysłane do Komisji Europejskiej oraz została poinformowana przez Instytucję Audytową o terminie akceptacji ww. dokumentów przez Komisję Europejską. Jeżeli opinia przekazana do Komisji Europejskiej zawiera zastrzeżenia, Instytucja Certyfikująca otrzymała od Instytucji Audytowej, do wiadomości, wysyłane do Komisji Europejskiej informacje o wdrożeniu środków naprawczych dotyczących kluczowych elementów systemu oraz informację o wycofaniu zastrzeżeń. Jednym z warunków poświadczenia wydatków i wysłania przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej pierwszego wniosku o płatność okresową dla programu operacyjnego jest zaakceptowanie przez Komisję Europejską sprawozdania zawierającego wyniki oceny utworzenia systemów zarządzania i kontroli oraz opinii na temat ich zgodności z art. 58-62 *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006*. W programach RPO, po otrzymaniu od Instytucji Zarządzającej, sprawozdanie i opinia są przekazywane przez Instytucję Certyfikującą do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

2.3.5 Instytucja Zarządzająca odpowiada za zarządzanie programami operacyjnymi i ich realizację zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, a w szczególności zapewnia wypełnienie zadań określonych w art. 60 *rozporządzenia 1083/2006*. Instytucja Certyfikująca weryfikuje wypełnienie wymagań określonych w niniejszym punkcie m.in. poprzez przeprowadzanie wizyt sprawdzających w Instytucji Zarządzającej zgodnie z trybem określonym w punkcie 2.3.13. W ramach programów EWT Instytucja Zarządzająca realizuje wszystkie zadania określone w art.60 *rozporządzenia 1083/2006*, poza zadaniami dotyczącymi prawidłowości operacji i wydatków w odniesieniu do przepisów krajowych i wspólnotowych wyszczególnionych w lit. b) art. 60 *rozporządzenia 1083/2006* (zgodnie z art. 15 *rozporządzenia 1080/2006*).

2.3.6 W Instytucji Zarządzającej oraz w innych instytucjach zaangażowanych w proces realizacji programu operacyjnego jest ustanowiony system zarządzania i kontroli spełniający wymogi określone w *rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006* (w szczególności określone w art. 58-62) oraz w *rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1828/2006*. System zarządzania i kontroli funkcjonuje w sposób skuteczny tj. procedury wewnętrzne w tym zakresie są zawarte w instrukcjach wykonawczych oraz są wdrożone i przestrzegane. System zarządzania i kontroli funkcjonujący w każdej instytucji zaangażowanej w realizację programu powinien, w szczególności, spełniać następujące kryteria:

- a) funkcje i zadania wykonywane przez daną instytucję są dokładnie określone, jak również dokonany jest podział zadań w obrębie instytucji (określony jest zakres czynności i odpowiedzialności na stanowiskach związanych z wykonywaniem poszczególnych zadań oraz procedury nadzoru);
- b) w obrębie instytucji oraz jej poszczególnych komórek spełniona jest zasada rozdziału funkcji (w szczególności rozdzielone są funkcje wyboru projektów do

- dofinansowania z funduszy UE oraz wypłacania środków beneficjentom i kontroli realizacji projektów);
- c) w instytucji są ustalone i ujęte w formie instrukcji wykonawczej odpowiednie procedury dla zapewnienia zasadności i prawidłowości wydatków ujętych w deklaracjach wydatków w ramach realizowanych programów operacyjnych (w programach EWT za weryfikację prawidłowości i zasadności zadeklarowanych wydatków odpowiadają wyznaczeni przez kraj członkowski kontrolerzy – zgodnie z art.16 ust.1 *rozporządzenia 1080/2006*);
 - d) w instytucji funkcjonują wiarygodne systemy monitorowania i sprawozdawczości finansowej oraz wiarygodne i skomputeryzowane systemy księgowości i rachunkowości;
 - e) w przypadku powierzenia części swoich zadań innemu podmiotowi, w instytucji istnieje system raportowania i monitorowania odnośnie postępu i prawidłowości realizacji powierzonych zadań;
 - f) w instytucji są ustalone oraz ujęte w instrukcji wykonawczej procedury w celu zapewnienia właściwej ścieżki audytu;
 - g) w instytucji są ustalone i ujęte w formie instrukcji wykonawczej procedury sprawozdawczości, monitorowania i rejestrowania kwot nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych i wycofanych, które są zgodne z aktami prawnymi i dokumentami wymienionymi w punkcie 1.3 oraz z systemem informowania o nieprawidłowościach;
 - h) instrukcje wykonawcze zawierają opis czynności związanych z wykonywaniem wszystkich zadań danej jednostki w programie, określający niezbędne czynności, komórki i stanowiska odpowiedzialne za ich wykonanie oraz terminy, listy kontrolne określające szczegółowy tryb weryfikacji stanu faktycznego z pożądanym, instrukcje obiegu dokumentów programowych oraz finansowych, instrukcje prowadzenia baz danych i sporządzania sprawozdań.

2.3.7 Instrukcja wykonawcza Instytucji Zarządzającej zawiera wewnętrzne procedury, które zostały w niej wdrożone i są przestrzegane. Instrukcja wykonawcza przed jej ostatecznym zatwierdzeniem przez Instytucję Zarządzającą została przedłożona do zaopiniowania do Instytucji Certyfikującej. Uwagi zgłoszone przez Instytucję Certyfikującą, po ich uzgodnieniu z Instytucją Zarządzającą, zostały uwzględnione w instrukcji Instytucji Zarządzającej. Instytucja Certyfikująca jest informowana przez Instytucję Zarządzającą o wszelkich zmianach instrukcji. Instytucja Certyfikująca opiniuje procedury Instytucji Zarządzającej w szczególności w zakresie zarządzania finansowego i kontroli realizacji programu operacyjnego w terminie 22 dni roboczych po otrzymaniu instrukcji wykonawczej lub 10 dni roboczych po otrzymaniu zmian do instrukcji. Jednocześnie, zgodnie z przyjętym systemem wdrażania programu oraz jego strukturą instytucjonalną, Instytucja Zarządzająca dla programu operacyjnego otrzymała do akceptacji instrukcje Instytucji Pośredniczących i ewentualnie Instytucji Pośredniczących II stopnia/Instytucji Wdrażających. Instytucja Certyfikująca, jeżeli wystąpiła z takim wnioskiem, otrzymała od Instytucji Zarządzającej zweryfikowane i zatwierdzone przez właściwą instytucję instrukcje Instytucji Pośredniczących lub Instytucji Pośredniczących II stopnia/Instytucji Wdrażających. Jednym z warunków poświadczenia wydatków i wysłania przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej pierwszego *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* dla programu operacyjnego jest przekazanie przez Instytucję Zarządzającą instrukcji wykonawczej do opinii do Instytucji Certyfikującej. W programach RPO Instytucja Zarządzająca przedkłada instrukcję wykonawczą do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji. Zasady opiniowania instrukcji wykonawczych opisane w niniejszym punkcie dotyczą również

zadań wykonywanych w tym zakresie przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji w odniesieniu do RPO. Ponadto, w programach RPO, Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji upewnia się przed poświadczaniem wydatków oraz wysłaniem do Instytucji Certyfikującej pierwszego *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej, że instrukcje wykonawcze wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie programu zostały zatwierdzone przez odpowiednie instytucje oraz, że procedury w nich zawarte zostały wdrożone i są przestrzegane.

2.3.8 Zapisy księgowe odnoszące się do operacji oraz dane odnoszące się do procesu wdrażania programu spełniają następujące warunki:

- a) zapisy księgowe dla każdej operacji w ramach programu operacyjnego są rejestrowane i przechowywane w informatycznym systemie (art. 60 lit c *rozporządzenia 1083/2006*);
- b) beneficjenci i inne podmioty uczestniczące w realizacji projektów stosują odrębny system księgowy albo odpowiedni kod księgowy dla wszystkich transakcji związanych z operacją, bez uszczerbku dla krajowych zasad księgowości (art. 60 lit d *rozporządzenia 1083/2006*);
- c) zapisy księgowe odnoszące się do operacji oraz dane dotyczące wdrażania, o których mowa w art. 60 lit c *rozporządzenia 1083/2006*, zawierają informacje określone w załączniku nr III do *rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006*;
- d) Instytucja Zarządzająca programem operacyjnym, Instytucja Certyfikująca i Instytucja Audytowa oraz inne jednostki włączone w proces kontroli mają zapewniony dostęp do informacji wymienionych w załączniku nr III do *rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006*;
- e) informacje określone w załączniku nr III są dostarczane Komisji Europejskiej przez kraj członkowski, na jej pisemne żądanie, w terminie 15 dni roboczych od dnia otrzymania takiego żądania lub w innym uzgodnionym terminie w celu przeprowadzenia audytu dokumentacji i audytu na miejscu (art. 14 ust. 2 *rozporządzenia nr 1828/2006*), w związku z czym w instytucjach uczestniczących w zarządzaniu i wdrażaniu programu operacyjnego istnieją odpowiednie procedury w tym zakresie umieszczone w instrukcjach wykonawczych;
- f) dane na temat realizacji programów operacyjnych, niezbędne do celów zarządzania finansowego, monitorowania, weryfikacji, audytu i ewaluacji są gromadzone;
- g) wszystkie dokumenty dotyczące wydatków i audytów, wymagane do zapewnienia właściwej ścieżki audytu, są przechowywane zgodnie z wymogami zawartymi w art. 90 *rozporządzenia 1083/2006* oraz z procedurami ustanowionymi przez Instytucję Zarządzającą programem operacyjnym.

2.3.9 Instytucja Certyfikująca, dzięki udziałowi jej przedstawiciela w Komitecie Monitorującym dla programu, otrzymuje od Instytucji Zarządzającej dla danego programu operacyjnego sprawozdania roczne oraz sprawozdanie końcowe, zatwierdzone przez Komitet Monitorujący, które Instytucja Zarządzająca przekazuje do Komisji Europejskiej, zgodnie z art. 67 *rozporządzenia 1083/2006*. Instytucja Certyfikująca otrzymuje niezwłocznie od Instytucji Zarządzającej, do wiadomości, wydaną przez Komisję Europejską informację o dopuszczalności sprawozdania rocznego. Instytucja Certyfikująca, dzięki udziałowi jej

przedstawiciela w Komitecie Monitorującym dla programu, otrzymuje sprawozdania okresowe z realizacji programu operacyjnego zatwierdzone przez Komitet Monitorujący. Informacje zawarte w tych sprawozdaniach, dotyczące procesu realizacji programu operacyjnego, są uwzględniane przez Instytucję Certyfikującą w procesie certyfikacji wydatków do Komisji Europejskiej. W programach RPO, sprawozdania okresowe, roczne i końcowe z realizacji programu, dzięki udziałowi jej przedstawiciela w Komitecie Monitorującym dla programu, otrzymuje właściwa Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji. Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji otrzymuje również niezwłocznie do wiadomości od Instytucji Zarządzającej RPO informację z KE o dopuszczalności sprawozdania rocznego.

2.3.10 Instytucja Certyfikująca otrzymuje od Instytucji Audytowej:

- a) wyniki wszystkich audytów przeprowadzonych przez Instytucję Audytową lub na jej odpowiedzialność (art. 61 lit. d *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006*), w szczególności roczne sprawozdanie audytowe przekazywane do Komisji Europejskiej, dotyczące wyników audytów za dany rok (art. 62 lit. d (i) *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006*) oraz wyniki audytów prowadzonych na podstawie art. 62 ust. 1 lit a) i b);
- b) opinie, o których mowa w art. 62 lit d (ii) *rozporządzenia 1083/2006*, wydane przez Instytucję Audytową na podstawie kontroli i audytów przeprowadzonych na jej odpowiedzialność, w kwestii tego, czy system zarządzania i kontroli funkcjonuje skutecznie, w celu uzyskania racjonalnego zapewnienia, że deklaracje wydatków przedstawione Komisji są prawidłowe, oraz aby dawać tym samym racjonalne zapewnienie, że transakcje będące ich podstawą są zgodne z prawem;
- c) wyniki audytów przeprowadzonych przez Komisję Europejską.

W programach RPO dokumenty, o których mowa w niniejszym punkcie, po otrzymaniu z Instytucji Audytowej są przekazywane przez Instytucję Certyfikującą do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

2.3.11 Instytucja Certyfikująca otrzymuje od Instytucji Zarządzającej, do wiadomości, wyniki kontroli systemowych przeprowadzonych w szczególności przez Instytucję Zarządzającą w instytucjach, do których delegowane zostały zadania Instytucji Zarządzającej, w szczególności zadania określone w art. 60 lit b) *rozporządzenia 1083/2006*. Wyniki kontroli przekazywane są przez Instytucję Zarządzającą do Instytucji Certyfikującej niezwłocznie w trybie z nią uzgodnionym. Wyniki kontroli mogą być przekazywane w formie zbiorczej. Zatwierdzony roczny plan kontroli przekazywany jest przez Instytucję Zarządzającą do wiadomości Instytucji Certyfikującej w terminie do końca roku poprzedzającego rok, którego plan kontroli dotyczy.

Instytucja Certyfikująca, jeżeli uzna to za zasadne, może zwrócić się do Instytucji Zarządzającej o przekazanie wyników kontroli przeprowadzanych na podstawie art. 60 lit b) *rozporządzenia 1083/2006* przez instytucje, do których Instytucja Zarządzająca delegowała te zadania dla poszczególnych projektów (w tym z kontroli na miejscu przeprowadzanych przez Instytucje Pośredniczące II stopnia/Instytucje Wdrażające).

W programach RPO, Instytucja Zarządzająca przekazuje wyniki z wyżej wspomnianych kontroli do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji. W programach RPO, zatwierdzony plan kontroli przekazywany jest przez Instytucję Zarządzającą do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji w terminie do końca roku poprzedzającego rok, którego plan dotyczy.

W przypadku programów EWT, Instytucja Certyfikująca otrzymuje od Instytucji Zarządzającej, do wiadomości, wyniki kontroli systemowych przeprowadzonych przez

Instytucję Zarządzającą w instytucjach pełniących funkcję Kontrolerów zatwierdzających wydatki beneficjentów uczestniczących w operacjach i wyznaczonych zgodnie z art. 16 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 oraz w innych instytucjach zaangażowanych w realizację programów EWT, jeżeli Instytucja Zarządzająca delegowała do tych instytucji część swoich zadań.

2.3.12 Instytucja Certyfikująca otrzymuje od Instytucji Zarządzającej, do wiadomości, wyniki kontroli przeprowadzonych w Instytucji Zarządzającej przez Najwyższą Izbę Kontroli, jak również przez inne uprawnione do tego służby kontrolne i audytowe. Instytucja Zarządzająca jest zobowiązana do zapewnienia systemu umożliwiającego gromadzenie wyników kontroli przeprowadzonych przez NIK oraz inne uprawnione służby kontrole w instytucjach zaangażowanych we wdrażanie programu operacyjnego, w szczególności w Instytucjach Pośredniczących, Instytucjach Pośredniczących II stopnia/Instytucjach Wdrażających oraz ewentualnie u beneficjentów. Instytucja Zarządzająca przekazuje ww. wyniki kontroli do wiadomości do Instytucji Certyfikującej. W programach RPO, Instytucja Zarządzająca przekazuje wyniki kontroli, o których mowa w niniejszym punkcie, do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

2.3.13 Instytucja Certyfikująca w procesie certyfikacji uwzględnia wyniki własnych wizyt sprawdzających. Instytucja Certyfikująca przeprowadza wizyty sprawdzające w Instytucji Zarządzającej lub w innych instytucjach zaangażowanych we wdrażanie programu operacyjnego lub ewentualnie u beneficjenta.

a) Wizyty sprawdzające mogą mieć charakter systemowy lub mogą dotyczyć kontroli wydatków przedstawionych w deklaracji wydatków do Instytucji Certyfikującej. Obydwa typy wizyt sprawdzających mogą mieć charakter planowy lub doraźny. Wizyty sprawdzające są przeprowadzane ex post tj. dotyczą wydatków ujętych w deklaracji wydatków przekazanej przez Instytucję Zarządzającą do Instytucji Certyfikującej lub Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji. Wizyty sprawdzające planowe są przeprowadzane na próbie oraz zgodnie z rocznym planem wizyt sprawdzających sporządzonym w oparciu o analizę ryzyka i obejmującym zarówno wizyty systemowe, jak i wizyty sprawdzające wydatki przedstawione w deklaracji wydatków. Roczny plan wizyt sprawdzających Instytucji Certyfikującej jest przekazywany do wiadomości do Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

b) Planowe wizyty sprawdzające systemowe przeprowadzane są przez Instytucję Certyfikującą lub Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji w Instytucji Zarządzającej przynajmniej raz w roku. Z analogiczną częstotliwością przeprowadzane są w Instytucji Zarządzającej planowe wizyty sprawdzające wydatki przedstawione w deklaracji wydatków. Częstotliwość wizyt sprawdzających planowych, w tym wizyt sprawdzających przeprowadzanych w innych instytucjach niż Instytucja Zarządzająca, ustala Instytucja Certyfikująca lub Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji. Informacja dotycząca częstotliwości przeprowadzania wizyt sprawdzających planowych oraz metodologii jej ustalenia jest umieszczona w instrukcji wykonawczej Instytucji Certyfikującej i Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

c) Wizyty sprawdzające systemowe polegają na sprawdzeniu funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli w danej instytucji oraz stosowania procedur zawartych w instrukcji wykonawczej. Celem systemowych wizyt sprawdzających jest także w szczególności

uzyskanie przez Instytucję Certyfikującą uzasadnionej pewności, że są spełnione warunki zawarte w art. 61 lit b) (ii) *rozporządzenia 1083/2006*.

d) Wizyty sprawdzające wydatki przedstawione w deklaracji wydatków polegają na sprawdzeniu poprawności zadeklarowanych wydatków na próbie dokumentacji znajdującej się w Instytucji Zarządzającej lub w innych instytucjach zaangażowanych w realizację programu lub ewentualnie u beneficjenta. Celem wizyt sprawdzających wydatki zawarte w deklaracji wydatków jest także w szczególności uzyskanie przez Instytucję Certyfikującą uzasadnionej pewności, że są spełnione warunki zawarte w art. 61 lit b) (i) *rozporządzenia 1083/2006*.

e) Instytucja Certyfikująca przeprowadza, w uzasadnionych przypadkach, wizyty sprawdzające doraźne w Instytucji Zarządzającej oraz w innych instytucjach odpowiedzialnych za wdrażanie programu lub ewentualnie u beneficjenta, w szczególności, jeżeli uzyskała informację o wystąpieniu lub podejrzewa wystąpienie nieprawidłowości związanej z wdrażaniem programu w danej instytucji, która może mieć wpływ na prawidłowość jego realizacji. Celem wizyty przeprowadzanej w tym trybie jest przede wszystkim zweryfikowanie informacji o nieprawidłowości oraz ustalenie sposobu dalszego postępowania w kwestii zaistniałej nieprawidłowości. Wizyty sprawdzające doraźne nie są uwzględnione w rocznym planie wizyt sprawdzających Instytucji Certyfikującej.

f) Instytucja, w której przeprowadzona zostanie planowa wizyta sprawdzająca, jest o tym informowana z wyprzedzeniem co najmniej 14 dni wraz z podaniem zakresu planowanej wizyty sprawdzającej. Instytucja Certyfikująca informuje instytucję, w której zostanie przeprowadzona wizyta doraźna z wyprzedzeniem co najmniej 3 dni roboczych przed rozpoczęciem wizyty sprawdzającej.

g) Osoby wyznaczone do przeprowadzenia danej wizyty sprawdzającej posiadają imienne upoważnienie do jej przeprowadzenia, podpisane przez Dyrektora Departamentu Instytucji Certyfikującej, które zawiera następujące informacje: imię i nazwisko kierownika zespołu przeprowadzającego wizytę sprawdzającą, imiona i nazwiska osób wchodzących w skład zespołu, nazwę i adres podmiotu podlegającego wizycie sprawdzającej, termin i zakres wizyty sprawdzającej, okres ważności upoważnienia.

h) Z przeprowadzonej wizyty sprawdzającej planowej lub doraźnej sporządzany jest raport z wizyty sprawdzającej. Raport sporządzany jest w terminie 14 dni roboczych od zakończenia wizyty sprawdzającej w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach (jeden dla jednostki, w której przeprowadzono wizytę sprawdzającą i jeden dla jednostki, która przeprowadziła wizytę sprawdzającą). Wersja wstępna raportu z wizyty sprawdzającej (przed ostatecznym zatwierdzeniem przez kierownika jednostki, która przeprowadziła wizytę sprawdzającą) przekazywana jest do jednostki, w której przeprowadzono wizytę sprawdzającą, celem zgłoszenia ewentualnych uwag. Jednostka, w której przeprowadzono wizytę sprawdzającą ma termin 7 dni roboczych od momentu otrzymania raportu na ustosunkowanie się do raportu z wizyty sprawdzającej i przekazanie ewentualnych uwag do Instytucji Certyfikującej. Instytucja Certyfikująca ma 7 dni roboczych od momentu otrzymania uwag na ustosunkowanie się do uwag jednostki, w której przeprowadzono wizytę sprawdzającą. Ostateczna wersja raportu z wizyty sprawdzającej, po rozpatrzeniu i ewentualnym uwzględnieniu uwag uznanych za zasadne, jest zatwierdzana przez kierownika jednostki, która przeprowadziła wizytę sprawdzającą. Raport jest przekazywany w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach do jednostki, w której wizyta sprawdzająca była

przeprowadzona niezwłocznie po zatwierdzeniu przez kierownika jednostki, która przeprowadziła wizytę sprawdzającą. Jeden egzemplarz raportu, po zatwierdzeniu przez kierownika jednostki, w której wizyta sprawdzająca była przeprowadzona, odsyłany jest do Instytucji Certyfikującej. Istnieje prawo odmowy podpisania raportu przez kierownika jednostki, w której wizyta sprawdzająca była przeprowadzona. Pismo z odmową, zawierające uzasadnienie odmowy podpisania raportu, jest załączane do ostatecznej wersji raportu.

i) Po ostatecznym zatwierdzeniu raportu z wizyty sprawdzającej, w razie potrzeby, formułowane są zalecenia. W zaleceniach z wizyty sprawdzającej wyznacza się termin dla jednostki, w której była przeprowadzona wizyta sprawdzająca do poinformowania Instytucji Certyfikującej o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń oraz podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zalecenia są zatwierdzane przez kierownika jednostki, która przeprowadziła wizytę sprawdzającą i przekazywane są do jednostki, w której wizyta sprawdzająca była przeprowadzona, w terminie 7 dni roboczych od otrzymania przez Instytucję Certyfikującą ostatecznej wersji raportu z wizyty sprawdzającej zatwierdzonej przez kierownika jednostki, w której przeprowadzono wizytę sprawdzającą lub informacji o odmowie zatwierdzenia ww. raportu. Sprawdzenie zastosowania się jednostki do zaleceń może nastąpić w trakcie wizyty sprawdzającej realizację zaleceń, w szczególności jeżeli wykryto poważne uchybienia i sformułowane zalecenia mają kluczowe znaczenie dla prawidłowego wdrażania programu.

j) W programach RPO, wizyty sprawdzające przeprowadza, co do zasady, właściwa Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji. Tryb i terminy dotyczące wizyt sprawdzających Instytucji Certyfikującej odnoszą się także do wizyt sprawdzających przeprowadzanych przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji.

k) Instytucja Certyfikująca przeprowadza także wizyty sprawdzające w Instytucjach Pośredniczących w Certyfikacji. Wizyty sprawdzające mają charakter systemowy i służą w szczególności sprawdzeniu poprawności wypełniania przez instytucję delegowanych zadań z zakresu certyfikacji, w tym stosowanie procedur zawartych w instrukcji wykonawczej oraz prawidłowość weryfikacji dokumentu *Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej*. Tryb przeprowadzania wizyt sprawdzających jest analogiczny do trybu przeprowadzania wizyt sprawdzających w Instytucji Zarządzającej i innych instytucjach zaangażowanych we wdrażanie programu.

2.3.14 Instytucja Certyfikująca w uzasadnionych przypadkach może zwrócić się do Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego z wnioskiem o przeprowadzenie w jej imieniu systemowej wizyty sprawdzającej w Instytucji Zarządzającej odpowiedzialnej za krajowy program operacyjny przez komórkę audytu wewnętrznego w ramach Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

2.3.15 Instytucja Certyfikująca, na bieżąco, otrzymuje raporty i zestawienia o nieprawidłowościach wykrytych w programie operacyjnym, zgodnie z ustalonym systemem informowania o nieprawidłowościach. Instytucja Certyfikująca gromadzi informacje o nieprawidłowościach od Instytucji Zarządzającej danym programem operacyjnym oraz kontaktuje się z Komisją Europejską w przypadku stwierdzenia kwoty niemożliwej do odzyskania zgodnie z art. 30 pkt 2 *rozporządzenia 1828/2006*. W programach RPO, raporty o nieprawidłowościach przekazywane są przez Instytucję Zarządzającą do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

2.3.16 Instytucja Certyfikująca w procesie certyfikacji uwzględnia nieprawidłowości wykryte podczas kontroli lub audytów przeprowadzonych przez Instytucję Zarządzającą, Instytucje Pośredniczące, Instytucje Pośredniczące II stopnia/Instytucje Wdrażające, Instytucję Audytową oraz podczas kontroli przeprowadzonych przez NIK, jak również inne służby kontrolne, a także informacje o nieprawidłowościach uzyskane na podstawie danych zawartych w raportach przedkładanych zgodnie z systemem informowania o nieprawidłowościach. Instytucja Certyfikująca w procesie certyfikacji uwzględnia także wyniki własnych wizyt sprawdzających oraz wyniki wizyt sprawdzających przeprowadzonych przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji. Jeżeli wyniki ww. kontroli, audytów i wizyt sprawdzających zawierają informację o nieprawidłowości dotyczącej funkcjonowania systemu wdrażania, zarządzania i kontroli programu operacyjnego lub poniesionych w programie wydatków, Instytucja Certyfikująca może wstrzymać certyfikację zgodnie z punktem 2.2 niniejszego rozdziału (procedura opisana w punktach 3.1.9 oraz 3.2.10). Instytucja Certyfikująca przed przekazaniem do Komisji Europejskiej *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* upewnia się, że wykryte nieprawidłowości nie dotyczą wydatków kwalifikowalnych poniesionych w programie operacyjnym zawartych w deklaracji wydatków i wniosku o płatność przedłożonych do Instytucji Certyfikującej. W przypadku, gdy Instytucja Certyfikująca posiada informacje, że wykryte nieprawidłowości dotyczą wydatków zawartych w przedłożonym dokumencie, ma ona prawo zwrócić się do Instytucji Zarządzającej o dokonanie pomniejszenia kwoty wydatków kwalifikowalnych ujętych w deklaracji wydatków o kwoty wydatków, których nieprawidłowość może dotyczyć, jeżeli kwota nieprawidłowości nie została odjęta na wcześniejszych etapach sporządzania *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową*. Zadania opisane w niniejszym punkcie należą także do obowiązków Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji w odniesieniu do programów RPO.

2.3.17 Instytucja Certyfikująca w procesie certyfikacji upewnia się co do skuteczności, jakości oraz prawidłowości realizacji programu operacyjnego na podstawie ustaleń oraz wniosków podjętych podczas posiedzeń Komitetu Monitorującego, o którym mowa w art. 63 ust. 1 *rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006*, ustanowionego dla danego programu operacyjnego. Przedstawiciel Instytucji Certyfikującej wchodzi w skład Komitetu Monitorującego program operacyjny. W programach RPO, w skład Komitetu Monitorującego program wchodzi przedstawiciel Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

2.3.18 Instytucja Zarządzająca dla programu operacyjnego na bieżąco prowadzi rejestr kwot podlegających procedurze odzyskiwania, kwot odzyskanych oraz kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu dla operacji z wyodrębnieniem wspólnotowego wkładu publicznego. Rejestr prowadzony jest w formie elektronicznej. Tryb oraz zasady gromadzenia danych w tym zakresie określają pisemne procedury obowiązujące w Instytucji Zarządzającej. Instytucja Zarządzająca przekazuje do Instytucji Certyfikującej informacje na temat kwot odzyskanych oraz wycofanych razem z deklaracją wydatków oraz wnioskiem o płatność okresową lub każdorazowo na prośbę Instytucji Certyfikującej. Dane przekazywane są do Instytucji Certyfikującej jako załącznik do dokumentu *Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową* wg wzoru znajdującego się w załączniku nr 3 (załączniku nr 4 w przypadku RPO oraz załączniku nr 5 w przypadku EWT) do niniejszych wytycznych. W przypadku realizacji programów w ramach EWT, zgodnie z art. 17 *Rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 z dnia 5 lipca 2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1783/1999*, Instytucja Certyfikująca zapewnia odzyskanie od beneficjenta wiodącego wszelkich kwot nieprawidłowo wypłaconych.

Instytucja Certyfikująca, w uzgodnieniu z Instytucją Zarządzającą EWT, przekazuje do Instytucji Zarządzającej EWT obowiązek odzyskiwania kwot nieprawidłowo wypłaconych od beneficjenta wiodącego. Instytucja Zarządzająca odpowiada za umieszczenie w umowach z beneficjentami odpowiednich, uzgodnionych z Instytucją Certyfikującą, zapisów dotyczących odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych.

2.3.19 Instytucja Zarządzająca, w ramach rejestru kwot podlegających procedurze odzyskiwania oraz kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu wspólnotowego dla operacji, prowadzi rejestr odsetek od tych kwot w podziale na „odsetki karne” należne Komisji Europejskiej oraz „odsetki umowne” należne Państwu Członkowskiemu.

Odsetki naliczone za okres, o którym mowa w art. 211 ust. 1 *ustawy o finansach publicznych*, dalej zwane są odsetkami umownymi, zaś odsetki naliczone za okres po upływie terminu do zwrotu, o którym mowa w art. 211 ust. 1 *ustawy o finansach publicznych*, dalej zwane są odsetkami karnymi. W uzasadnionych przypadkach, po przeprowadzeniu analizy możliwych zysków oraz strat, w porozumieniu z Instytucją Koordynującą NSRO i Ministerstwem Finansów, oraz po uzyskaniu zgody Instytucji Certyfikującej, Instytucja Zarządzająca może zostać zwolniona z obowiązku prowadzenia rejestru przedmiotowych odsetek w podziale na karne oraz umowne. Wówczas Instytucja Zarządzająca zalicza oraz rejestruje wszystkie odsetki od tych kwot na rzecz odsetek karnych, należnych Komisji Europejskiej. Tryb naliczania odsetek od kwot wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem oraz pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości określa *ustawa o finansach publicznych*. Odpowiednie postanowienia w zakresie odzyskiwania ww. kwot oraz naliczania od nich odsetek powinny być umieszczone w umowach zawieranych z beneficjentami.

2.3.20 Na podstawie danych otrzymywanych od Instytucji Zarządzającej, Instytucja Certyfikująca prowadzi dla programu operacyjnego zbiorczy rejestr kwot podlegających procedurze odzyskiwania oraz kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu dla operacji. Kwoty odzyskane wraz z odsetkami karnymi, w proporcji odpowiadającej wkładowi z funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności, są zwracane do budżetu ogólnego Unii Europejskiej przed zamknięciem programu operacyjnego poprzez potrącenie ich z następnej deklaracji wydatków (art. 61 lit. f *rozporządzenia 1083/2006*). Potrącenia z deklaracji wydatków kwot odzyskanych wraz z odsetkami karnymi dokonują, co do zasady, instytucje, które odpowiadają za płatności do beneficjentów. Jeżeli odpowiednie pomniejszenie nie zostanie dokonane przez instytucję odpowiedzialną za płatności do beneficjentów, pomniejszenia może dokonać Instytucja Pośrednicząca lub Instytucja Zarządzająca, w zależności od procedur w tym zakresie ustanowionych przez Instytucję Zarządzającą dla programu. Jeżeli ww. instytucje nie dokonają odpowiedniego pomniejszenia, Instytucja Certyfikująca zwraca się do Instytucji Zarządzającej o dokonanie odpowiedniego pomniejszenia deklaracji wydatków. W terminie do 31 marca każdego roku (począwszy od roku 2008), Instytucja Certyfikująca przekazuje do Komisji Europejskiej zestawienie kwot wycofanych, odzyskanych oraz pozostałych do odzyskania zestawionych według roku rozpoczęcia procedury odzyskiwania (art. 20 *rozporządzenia 1828/2006*), zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku nr XI do *rozporządzenia 1828/2006*. Instytucja Certyfikująca przekazuje ww. zestawienie do wiadomości do Instytucji przyjmującej płatności z Komisji Europejskiej, niezwłocznie po wysłaniu zestawienia do Komisji Europejskiej. W odniesieniu do programów RPO, zbiorczy rejestr, o którym mowa w niniejszym punkcie, prowadzi Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji i przekazuje informacje w tym zakresie do Instytucji Certyfikującej zgodnie z punktem 1.11 lit j).

2.3.21 Instytucja Zarządzająca poświadcza przed Instytucją Certyfikującą w dokumencie *Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej*, iż zadeklarowane wydatki spełniają kryteria odnoszące się do kwalifikowalności ustanowione w art. 56 *rozporządzenia (WE) nr 1083/2006* i że zostały poniesione przez beneficjentów w procesie realizacji operacji wybranych w ramach programu operacyjnego, zgodnie z warunkami przyznawania wkładu publicznego zawartymi w art. 78 ust. 1 *rozporządzenia (WE) nr 1083/2006*. Instytucja Zarządzająca poświadcza również przed Instytucją Certyfikującą, iż realizacja operacji postępuje zgodnie z celami ustanowionymi w decyzji o przyjęciu programu operacyjnego oraz zgodnie z *rozporządzeniem (WE) nr 1083/2006*, z *rozporządzeniem (WE) nr 1080/2006*, i z *rozporządzeniem (WE) nr 1828/2006*, a w szczególności, że:

- a) zadeklarowane wydatki są zgodne z mającymi zastosowanie zasadami wspólnotowymi i krajowymi oraz zostały poniesione w związku z operacjami wybranymi do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu operacyjnego i obowiązującymi zasadami wspólnotowymi i krajowymi, w szczególności:
 - zasadami odnoszącymi się do pomocy publicznej;
 - zasadami odnoszącymi się do zamówień publicznych;
 - zasadami dotyczącymi uzasadnienia zaliczek, w ramach pomocy publicznej na mocy art. 87 Traktatu, za pomocą wydatków poniesionych przez beneficjenta w okresie trzech lat;
 - zasadą, zgodnie z którą nie można składać deklaracji wydatków dotyczących dużych projektów, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Komisję;
- b) deklaracja wydatków jest dokładna, wynika z wiarygodnych systemów księgowych i jest poparta dającymi się zweryfikować dowodami,
- c) transakcje będące podstawą wydatków są zgodne z prawem i przepisami, a procedury były przestrzegane w zadowalającym stopniu;
- d) deklaracja wydatków i wniosek o płatność uwzględniają, w stosownych przypadkach, wszystkie odzyskane kwoty, otrzymane odsetki i dochody pochodzące z operacji finansowanych w ramach programu operacyjnego;
- e) wydatki w ramach projektów są rejestrowane w plikach komputerowych i informacje w tym zakresie są udostępniane na żądanie Instytucji Certyfikującej lub właściwych departamentów Komisji.
- f) procedury zarządzania i kontroli w stosunku do programu, zostały wdrożone w instytucjach biorących udział w realizacji programu oraz zatwierdzone w formie instrukcji wykonawczych przez odpowiednie instytucje.

2.3.22 Instytucja Zarządzająca weryfikuje oraz poświadcza Instytucji Certyfikującej w dokumencie *Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej*, że współfinansowane towary i usługi są dostarczone. Instytucja Zarządzająca lub Instytucja Pośrednicząca lub Instytucja Pośrednicząca II stopnia/Instytucja Wdrażająca w imieniu i na odpowiedzialność Instytucji Zarządzającej, przeprowadza weryfikacje na miejscu poszczególnych operacji. Weryfikacje mogą być dokonywane na podstawie badania próby, zgodnie ze szczegółowymi zasadami, które zostały przyjęte przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 103 ust. 3 *rozporządzenia 1083/2006*. W przypadku programów EWT weryfikacja wydatków dokonanych przez beneficjentów następuje przez kontrolera, zgodnie z art. 16 ust 1 *rozporządzenia 1080/2006*.

2.3.23 Instytucja Zarządzająca poświadcza przed Instytucją Certyfikującą w dokumencie *Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej*, że Instytucja Zarządzająca przekazała do Instytucji Certyfikującej niezbędne informacje na temat procedur i weryfikacji prowadzonych w związku z wydatkami zawartymi w deklaracjach wydatków (art. 60 lit g *rozporządzenia 1083/2006*).

2.3.24 Instytucja Certyfikująca, w szczególności na podstawie informacji otrzymanych od Instytucji Zarządzającej oraz jej *Poświadczenia*, poświadcza Komisji Europejskiej, że deklaracja wydatków jest dokładna, wynika z wiarygodnych systemów księgowych i jest oparta na weryfikowalnej dokumentacji uzupełniającej (zgodnie z art. 61 lit. b (i) *rozporządzenia 1083/2006*), jak również, że zadeklarowane wydatki są zgodne z mającymi zastosowanie zasadami wspólnotowymi i krajowymi oraz zostały poniesione w związku z operacjami wybranymi do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu i spełniają zasady wspólnotowe i krajowe (zgodnie z art. 61 lit. b (ii) *rozporządzenia 1083/2006*).

2.3.25 Instytucja Certyfikująca upewnia się, na podstawie *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej, że w całym okresie dla każdej osi priorytetowej Komisja nie wypłaciła kwoty wyższej niż maksymalna kwota pomocy funduszy określona w decyzji Komisji o przyjęciu programu operacyjnego (art. 86 ust. 1 lit. b *rozporządzenia 1083/2006*). W programach RPO ww. zadanie wykonuje Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji.

2.3.26 Instytucja Certyfikująca upewnia się, na podstawie *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej, że nie została wydana uzasadniona opinia Komisji Europejskiej na mocy art. 226 Traktatu w sprawie uchybienia obowiązkowi traktatowemu przez Państwo Członkowskie i że nie odnosi się ona do jednej lub kilku operacji, dla których zadeklarowano wydatki w otrzymanej deklaracji wydatków i wniosku o płatność okresową (art. 86 ust. 1 lit. d *rozporządzenia 1083/2006*). W przypadku wydania przez Komisję Europejską ww. opinii, Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Certyfikująca są niezwłocznie informowane o tym fakcie przez Instytucję Koordynującą NSRO. Instytucja Certyfikująca niezwłocznie informuje w tym zakresie właściwą Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji.

2.3.27 Instytucja Certyfikująca na bieżąco monitoruje spełnienie zasady $n+3/n+2$ w programach operacyjnych. W przypadku, jeżeli Instytucja Certyfikująca stwierdza możliwość utraty środków zgodnie z zasadą $n+3/n+2$, zwraca się do Instytucji Zarządzającej z prośbą o podjęcie odpowiednich działań zaradczych oraz przekazanie aktualnej prognozy wydatków. Jeżeli analiza prognozy wydatków oraz działań podjętych przez Instytucję Zarządzającą nadal wskazuje na niebezpieczeństwo utraty środków zgodnie z zasadą $n+3/n+2$, Instytucja Certyfikująca zwraca się do Instytucji Koordynującej NSRO z prośbą o podjęcie odpowiednich działań. Procedura w tym zakresie dla programów RPO opisana jest w punkcie 1.11 lit. m) niniejszych wytycznych.

2.3.28 Załącznik nr 6 zawiera zestawienie dokumentów, o których mowa w niniejszych wytycznych, które są przekazywane do Instytucji Certyfikującej lub innych instytucji zaangażowanych w realizację programów w ramach NSRO 2007-2013 oraz terminy ich przekazywania.

Rozdział 3 - Przekazywanie Komisji Europejskiej poświadczonych deklaracji wydatków i wniosków o płatność okresową, prognoz w tym zakresie oraz otrzymywanie płatności z Komisji Europejskiej

Podrozdział 3.1 - Zasady sporządzania deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową do Komisji Europejskiej w ramach krajowych programów operacyjnych

3.1.1 Instytucja Certyfikująca odpowiada za opracowanie i przedłożenie Komisji Europejskiej poświadczonych deklaracji wydatków i wniosków o płatność okresową dla programów operacyjnych. Wzór *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej* stanowi załącznik nr 2 do niniejszych wytycznych. Wzór wniosku jest zgodny z formatem określonym w załączniku nr X do *rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006*.

3.1.2 Instytucja Certyfikująca poświadcza deklarację wydatków oraz sporządza wniosek o płatność do Komisji Europejskiej w oparciu o *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* sporządzone i zatwierdzone przez Instytucję Zarządzającą dla danego programu operacyjnego. Wzór *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* stanowi załącznik nr 3 do niniejszych wytycznych.

3.1.3 System sporządzania deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność opiera się na modelu kaskadowym tj. wnioski o płatność od beneficjentów stanowią podstawę do sporządzenia przez Instytucje Pośredniczące *Poświadczeń i deklaracji wydatków* do Instytucji Zarządzającej. Jeżeli system wdrażania programu operacyjnego przewiduje funkcję Instytucji Pośredniczących II stopnia/Instytucji Wdrażającej, wówczas to Instytucje Pośredniczące II stopnia/Instytucje Wdrażające otrzymują wnioski o płatność od beneficjentów i sporządzają na ich podstawie zbiorczą deklarację wydatków do Instytucji Pośredniczącej. Instytucja Zarządzająca, po weryfikacji *Poświadczeń i deklaracji wydatków* otrzymanych od Instytucji Pośredniczących (lub bezpośrednio od beneficjentów, jeżeli system wdrażania programu to przewiduje), zgodnie z przyjętymi procedurami, w oparciu o otrzymane deklaracje wydatków sporządza za dany okres zbiorczy dokument *Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* dla programu operacyjnego w PLN i przekazuje go do Instytucji Certyfikującej.

Po uzgodnieniu przez Instytucję Zarządzającą z Instytucją Certyfikującą, deklaracje wydatków oraz wnioski o płatność mogą być przekazywane przez Instytucje Pośredniczące, w imieniu i na odpowiedzialność Instytucji Zarządzającej, bezpośrednio do Instytucji Certyfikującej. Warunkiem wydania przez Instytucję Certyfikującą pozytywnej opinii w zakresie przyjęcia takiego rozwiązania jest zapewnienie przez Instytucję Zarządzającą prawidłowego systemu kontroli i nadzoru nad Instytucjami Pośredniczącymi oraz pozytywny wynik weryfikacji instrukcji wykonawczych Instytucji Pośredniczących przez Instytucję Certyfikującą. W przypadku uzgodnienia takiego rozwiązania wzory dokumentów przekazywane przez Instytucje Pośredniczące są zgodne z wzorem *Poświadczenia i deklaracji*

wydatków oraz wniosku o płatność okresową zawartym w załączniku nr 3 do niniejszych Wytycznych. W zakresie zadań realizowanych w związku z przepływem „*Poświadczeń i deklaracji wydatków oraz wniosków o płatność okresową*” bezpośrednio od Instytucji Pośredniczącej do Instytucji Certyfikującej, po akceptacji takiego trybu przez Instytucję Certyfikującą, Instytucja Certyfikująca kontaktuje się bezpośrednio z Instytucjami Pośredniczącymi.

3.1.4 W zależności od przyjętego systemu wdrażania programu operacyjnego:

- a) Wzór i terminy przekazywania dokumentu *Poświadczenie i deklaracja wydatków od Instytucji Pośredniczącej do Instytucji Zarządzającej* są ustalone przez Instytucję Zarządzającą.
- b) Wzór i terminy przekazywania dokumentu *Poświadczenie i deklaracja wydatków od Instytucji Pośredniczącej II stopnia/Instytucji Wdrażającej do Instytucji Pośredniczącej* są ustalone przez Instytucję Zarządzającą.

3.1.5 Instytucja Certyfikująca otrzymuje *Poświadczenia i deklaracje wydatków oraz wnioski o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej, co do zasady, w trybie miesięcznym. Po uzgodnieniu z Instytucją Certyfikującą, Instytucja Zarządzająca może składać *Poświadczenia* z inną częstotliwością, ale nie rzadziej niż raz na kwartał.

3.1.6 Instytucja Zarządzająca przedkłada do Instytucji Certyfikującej *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* w terminie 30 dni po zakończeniu okresu, którego *Poświadczenie* dotyczy.

3.1.7 Deklaracje wydatków oraz wnioski o płatność w programie operacyjnym są sporządzane przy wykorzystaniu systemu informatycznego, w którym gromadzone są m.in. dane finansowe na temat wdrażania programu.

3.1.8 Instytucja Certyfikująca po otrzymaniu od Instytucji Zarządzającej *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* w PLN dokonuje weryfikacji dokumentu według listy sprawdzającej, zgodnie z pisemnymi procedurami określonymi dla Instytucji Certyfikującej w tym zakresie. Lista sprawdzająca do *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* pozwala na weryfikację formalną oraz merytoryczną dokumentów przedłożonych przez Instytucję Zarządzającą. Lista sprawdzająca zawiera także pytania pozwalające na weryfikację, czy zostały spełnione warunki certyfikacji określone w Rozdziale 2 niniejszych wytycznych. Jeżeli w wyniku weryfikacji przez Instytucję Certyfikującą *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* pojawią się wątpliwości co do prawidłowości poniesienia konkretnego wydatku zawartego w deklaracji wydatków, Instytucja Certyfikująca ma prawo zwrócić się do Instytucji Zarządzającej z prośbą o korektę deklaracji tj. wyłączenie danego wydatku z deklaracji do czasu wyjaśnienia wątpliwości. Instytucja Zarządzająca przekazuje poprawiony dokument z wyłączeniem ww. wydatku, który będzie mógł być ujęty w kolejnej deklaracji wydatków, jeżeli Instytucja Zarządzająca przekaze do Instytucji Certyfikującej wystarczające wyjaśnienia i otrzyma informację o wycofaniu zastrzeżeń w odniesieniu do wydatku.

3.1.9 W przypadku stwierdzenia przez Instytucję Certyfikującą okoliczności określonych

w punkcie 2.2 niniejszych wytycznych, Instytucja Certyfikująca ma prawo wstrzymania dla danego programu operacyjnego lub priorytetu procesu certyfikacji wydatków do Komisji Europejskiej, do czasu usunięcia przez daną instytucję stwierdzonych nieprawidłowości. Procedura blokowania certyfikacji oraz zdejmowania blokady jest następująca:

- a) Po ostatecznym stwierdzeniu wystąpienia przesłanek do wstrzymania certyfikacji w danym programie lub priorytecie (poprzedzonym działaniami mającymi na celu ustalenie stanu faktycznego oraz poinformowaniu Instytucji Zarządzającej zgodnie z punktem 2.2), Instytucja Certyfikująca przekazuje informację na temat stwierdzonych okoliczności do Członka Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorującego Departament Instytucji Certyfikującej w formie notatki służbowej od Dyrektora Departamentu Instytucji Certyfikującej. Notatka zawiera wszelkie informacje na temat stwierdzonych w programie nieprawidłowości oraz uzasadnienie zasadności wstrzymania certyfikacji. O wszczęciu procedury Instytucja Certyfikująca powiadamia właściwą Instytucję Zarządzającą oraz Instytucję Koordynującą NSRO.
- b) Członek Kierownictwa MRR nadzorujący bezpośrednio Departament Instytucji Certyfikującej podejmuje niezależną decyzję o wstrzymaniu certyfikacji w danym RPO lub priorytecie oraz określa, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Departamentu Instytucji Certyfikującej, działania, jakie muszą być podjęte w celu zniesienia blokady certyfikacji oraz termin usunięcia nieprawidłowości i spełnienia warunków certyfikacji.
- c) Instytucja Certyfikująca, wypełniając decyzję Członka Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorującego pracę Departamentu Instytucji Certyfikującej, sporządza pismo do Instytucji Zarządzającej (do wiadomości Instytucji Koordynującej NSRO) o wstrzymaniu certyfikacji dla danego programu lub priorytetu oraz podejmuje kroki zmierzające do wyjaśnienia nieprawidłowości w programie, jak również zwraca się do Instytucji Zarządzającej o podjęcie działań naprawczych, podając termin na poinformowanie Instytucji Certyfikującej o podjętych działaniach. Instytucja Certyfikująca sporządza także pismo informujące o wstrzymaniu certyfikacji dla danego programu lub priorytetu do Komisji Europejskiej, Instytucji Audytowej oraz Instytucji przyjmującej płatności z Komisji Europejskiej.
- d) Instytucja Zarządzająca informuje Instytucję Certyfikującą o podjętych działaniach w terminie wyznaczonym przez Członka Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorującego Departament Instytucji Certyfikującej. Członek Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorujący Departament Instytucji Certyfikującej, opierając się na informacjach przekazanych przez Instytucję Zarządzającą, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Departamentu Instytucji Certyfikującej, podejmuje niezależną decyzję o wznowieniu certyfikacji dla programu/priorytetu, dla którego certyfikacja była wstrzymana. Instytucja Zarządzająca jest niezwłocznie informowana o wznowieniu certyfikacji wydatków do KE dla danego programu lub priorytetu. Informacja o wznowieniu certyfikacji jest również przekazywana przez Instytucję Certyfikującą do Instytucji Koordynującej NSRO, Komisji Europejskiej, Instytucji Audytowej oraz Instytucji przyjmującej płatności z Komisji Europejskiej.
- e) Jeżeli Instytucja Zarządzająca nie poinformuje Instytucji Certyfikującej w wyznaczonym terminie o podjętych działaniach naprawczych lub Instytucja Certyfikująca stwierdzi, że podjęte działania nie są wystarczające, Członek Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorujący Departament Instytucji Certyfikującej, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Departamentu Instytucji

Certyfikującej, może podjąć niezależną decyzję o dalszym wstrzymaniu certyfikacji. Instytucja Certyfikująca, wypełniając decyzję Członka Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorującego pracę Departamentu Instytucji Certyfikującej, sporządza pismo do Instytucji Zarządzającej (do wiadomości Instytucji Koordynującej NSRO) o dalszym wstrzymaniu certyfikacji dla danego programu lub priorytetu informując o wyznaczonym terminie na podjęcie działań naprawczych i poinformowaniu o nich Instytucji Certyfikującej.

3.1.10 W przypadku prawidłowego sporządzenia *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* przez Instytucję Zarządzającą oraz spełnienia przez Instytucję Zarządzającą warunków, o których mowa w Rozdziale nr 2 niniejszych wytycznych, Instytucja Certyfikująca poświadcza wydatki i dokonuje przewalutowania poniesionych i poświadczonych przez Instytucję Zarządzającą wydatków z PLN za dany okres sprawozdawczy na EUR oraz sporządza *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej* dla programu operacyjnego. Dokument jest przygotowywany zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej, oraz przekazywany do Komisji Europejskiej za pomocą systemu informatycznego (art. 39 *rozporządzenia 1828/2006*). Kopia dokumentu wysłanego do Komisji Europejskiej przekazywana jest do wiadomości Instytucji Zarządzającej, Instytucji Koordynującej NSRO i do Instytucji przyjmującej płatności z Komisji Europejskiej.

3.1.11 Instytucja Certyfikująca dokonuje przewalutowania poniesionych i poświadczonych przez Instytucję Zarządzającą wydatków w PLN za dany okres sprawozdawczy na EUR, zgodnie z miesięcznym obrachunkowym kursem wymiany waluty stosowanym przez Komisję Europejską określonym w art 81 ust. 3 *rozporządzenia 1083/2006*. Instytucja Certyfikująca dokonuje przewalutowania wydatków z PLN na EUR za dany okres sprawozdawczy po kursie Komisji Europejskiej obowiązującym w miesiącu, w którym wydatki zostały zaksięgowane przez Instytucję Certyfikującą tj. w którym Instytucja Zarządzająca przedłożyła do Instytucji Certyfikującej poprawne *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej*.

3.1.12 Od momentu wpływu *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej, Instytucja Certyfikująca ma 12 dni roboczych na weryfikację dokumentu oraz sporządzenie i wysłanie *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej*. Jeżeli Instytucja Certyfikująca zwróci się do Instytucji Zarządzającej z prośbą o korektę dokumentu lub dodatkowe wyjaśnienia, termin ulega przerwaniu i biegnie od początku od momentu dostarczenia poprawnego dokumentu lub wyjaśnień przez Instytucję Zarządzającą.

3.1.13 W przypadku, gdy w wyniku weryfikacji przez Instytucję Certyfikującą dokumentu *Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* zostaną w nim wykryte błędy, Instytucja Certyfikująca ma prawo zwrócić się do Instytucji Zarządzającej o poprawienie dokumentu lub przekazanie do niego wyjaśnień. Instytucja Zarządzająca ma 10 dni roboczych na wysłanie poprawionego dokumentu lub wyjaśnień do Instytucji Certyfikującej. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Instytucji Certyfikującej, możliwe jest wydłużenie tego terminu.

3.1.14 Ogólny schemat przepływu wniosków o płatność pomiędzy poszczególnymi instytucjami zaangażowanymi w realizację programu operacyjnego określa załącznik nr 1 do niniejszych wytycznych (schemat 1a).

Podrozdział 3.2 - Zasady sporządzania deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową do Komisji Europejskiej w ramach regionalnych programów operacyjnych

3.2.1 Instytucja Certyfikująca odpowiada za opracowanie i przedłożenie Komisji Europejskiej poświadczonych deklaracji wydatków i wniosków o płatność dla regionalnych programów operacyjnych. Wzór *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej* stanowi załącznik nr 2 do niniejszych wytycznych. Wzór wniosku jest zgodny z formatem określonym w załączniku nr X do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006.

3.2.2 Instytucja Certyfikująca poświadcza deklarację wydatków oraz sporządza wniosek o płatność okresową do Komisji Europejskiej w oparciu o *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* sporządzone i zatwierdzone przez Instytucję Zarządzającą RPO oraz zweryfikowane i poświadczane przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji. Wzór *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* stanowi załącznik nr 4a do niniejszych wytycznych. Wzór *Poświadczenia* wypełnianego i składanego przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji do Instytucji Certyfikującej razem z dokumentem od Instytucji Zarządzającej stanowi załącznik nr 4b do wytycznych.

3.2.3 System sporządzania deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność opiera się na modelu kaskadowym tj. wnioski o płatność od beneficjentów stanowią podstawę sporządzenia przez Instytucję Pośredniczącą *Poświadczenia i deklaracji wydatków* do Instytucji Zarządzającej. Jeżeli system wdrażania RPO przewiduje funkcję Instytucji Pośredniczących II stopnia/Instytucji Wdrażających, wówczas to te instytucje otrzymują wnioski o płatność od beneficjentów i sporządzają na ich podstawie zbiorczą deklarację wydatków do Instytucji Pośredniczącej. Instytucja Zarządzająca, po weryfikacji *Poświadczeń i deklaracji wydatków* otrzymanych od Instytucji Pośredniczących (lub bezpośrednio od beneficjentów, jeżeli system wdrażania programu to przewiduje), zgodnie z przyjętymi procedurami, w oparciu o otrzymane deklaracje wydatków, sporządza za dany okres zbiorczy dokument *Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* dla regionalnego programu operacyjnego w PLN i przekazuje go do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

3.2.4 W zależności od przyjętego systemu wdrażania RPO:

- a) Wzór i terminy przekazywania dokumentu *Poświadczenie i deklaracja wydatków od Instytucji Pośredniczącej do Instytucji Zarządzającej* są ustalone przez Instytucję Zarządzającą.
- b) Wzór i terminy przekazywania dokumentu *Poświadczenie i deklaracja wydatków od Instytucji Pośredniczącej II stopnia/Instytucji Wdrażającej do Instytucji Pośredniczącej*, są ustalone przez Instytucję Zarządzającą.

3.2.5 Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji otrzymuje *Poświadczenia i deklaracje wydatków oraz wnioski o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej, co do zasady, w trybie miesięcznym. Po uzgodnieniu z Instytucją Pośredniczącą w Certyfikacji oraz Instytucją Certyfikującą, Instytucja Zarządzająca może składać *Poświadczenia* z inną częstotliwością, ale nie rzadziej niż raz na kwartał.

3.2.6 Instytucja Zarządzająca przedkłada do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* w terminie 30 dni po zakończeniu okresu, którego *Poświadczenie* dotyczy.

3.2.7 Deklaracje wydatków oraz wnioski o płatność w regionalnym programie operacyjnym są sporządzane przy wykorzystaniu systemu informatycznego, w którym gromadzone są m.in. dane finansowe na temat wdrażania programu.

3.2.8 Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji, po otrzymaniu od Instytucji Zarządzającej *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* w PLN, dokonuje weryfikacji deklaracji wydatków według listy sprawdzającej, zgodnie z pisemnymi procedurami określonymi dla Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji w tym zakresie. Lista sprawdzająca stosowana przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji do weryfikacji *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* pozwala na weryfikację formalną oraz merytoryczną dokumentów przedłożonych przez Instytucję Zarządzającą. Lista sprawdzająca zawiera także pytania pozwalające na weryfikację, czy zostały spełnione warunki certyfikacji określone w Rozdziale 2 niniejszych wytycznych. Jeżeli w wyniku weryfikacji przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* pojawiają się wątpliwości co do prawidłowości poniesienia konkretnego wydatku zawartego w deklaracji wydatków, Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji ma prawo zwrócić się do Instytucji Zarządzającej z prośbą o korektę deklaracji tj. wyłączenie danego wydatku z deklaracji do czasu wyjaśnienia wątpliwości. Instytucja Zarządzająca przekazuje poprawiony dokument z wyłączeniem ww. wydatku, który będzie mógł być ujęty w kolejnej deklaracji wydatków, jeżeli Instytucja Zarządzająca przekaże do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji wystarczające wyjaśnienia i otrzyma informację o wycofaniu zastrzeżeń w odniesieniu do wydatku.

3.2.9 Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji w trakcie weryfikacji *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* bierze pod uwagę, w szczególności, wyniki przeprowadzonych przez nią wizyt sprawdzających systemowych oraz wizyt sprawdzających wydatki zawarte w deklaracjach wydatków i wnioskach o płatność okresową.

3.2.10 W przypadku stwierdzenia przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji okoliczności określonych w punkcie 2.2 niniejszych wytycznych (poprzedzonym działaniami mającymi na celu ustalenie stanu faktycznego oraz poinformowaniem Instytucji Zarządzającej zgodnie z punktem 2.2), Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji przekazuje informację w tym zakresie wraz z wnioskiem o wstrzymanie certyfikacji w danym RPO lub priorytecie do Instytucji Certyfikującej. Instytucja Certyfikująca na wniosek Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji ma prawo wstrzymania dla danego RPO lub priorytetu procesu certyfikacji wydatków do Komisji Europejskiej do czasu usunięcia przez daną instytucję stwierdzonych

nieprawidłowości. Instytucja Certyfikująca ma prawo wstrzymania procesu certyfikacji dla danego RPO lub priorytetu również bez wniosku od Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji, jeżeli stwierdzi okoliczności określone w punkcie 2.2 niniejszych wytycznych (poprzedzone działaniami mającymi na celu ustalenie stanu faktycznego oraz poinformowaniem Instytucji Zarządzającej zgodnie z punktem 2.2). Procedura blokowania certyfikacji oraz zdejmowania blokady jest następująca:

- a) Instytucja Certyfikująca przekazuje do Członka Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorującego Departament Instytucji Certyfikującej w formie notatki służbowej od Dyrektora Departamentu Instytucji Certyfikującej informację na temat wystąpienia okoliczności wymienionych w punkcie 2.2 niniejszych wytycznych mogących stanowić podstawę do wstrzymania certyfikacji. Notatka zawiera wszelkie informacje na temat stwierdzonych w programie nieprawidłowości oraz uzasadnienie zasadności wstrzymania certyfikacji. O wszczęciu procedury Instytucja Certyfikująca powiadamia właściwą Instytucję Zarządzającą RPO, Instytucję Koordynującą RPO oraz Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji.
- b) Członek Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorujący Departament Instytucji Certyfikującej podejmuje niezależną decyzję o wstrzymaniu certyfikacji w danym RPO lub priorytecie oraz określa, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Departamentu Instytucji Certyfikującej, działania, jakie muszą być podjęte w celu zniesienia blokady certyfikacji oraz termin usunięcia nieprawidłowości i spełnienia warunków certyfikacji.
- c) Instytucja Certyfikująca, wypełniając decyzję Członka Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorującego pracę Departamentu Instytucji Certyfikującej, sporządza pismo do Instytucji Zarządzającej RPO (do wiadomości Instytucji Koordynującej RPO oraz Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji) o wstrzymaniu certyfikacji dla danego programu lub priorytetu oraz podejmuje kroki zmierzające do wyjaśnienia nieprawidłowości w RPO, jak również zwraca się do Instytucji Zarządzającej o podjęcie działań naprawczych podając termin na poinformowanie Instytucji Certyfikującej o podjętych działaniach. Instytucja Certyfikująca sporządza także pismo informujące o wstrzymaniu certyfikacji dla danego programu lub priorytetu do Komisji Europejskiej, Instytucji Audytowej oraz Instytucji przyjmującej płatności z Komisji Europejskiej.
- d) Instytucja Zarządzająca informuje Instytucję Certyfikującą o podjętych działaniach w wyznaczonym przez Instytucję Certyfikującą terminie. Członek Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorujący Departament Instytucji Certyfikującej, opierając się na informacjach przekazanych przez Instytucję Zarządzającą RPO, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Departamentu Instytucji Certyfikującej, podejmuje niezależną decyzję o wznowieniu certyfikacji dla programu lub priorytetu, dla którego certyfikacja była wstrzymana. Instytucja Zarządzająca RPO jest niezwłocznie informowana o wznowieniu certyfikacji wydatków do Komisji Europejskiej dla danego programu lub priorytetu. Informacja o wznowieniu certyfikacji jest również przekazywana przez Instytucję Certyfikującą do Instytucji Koordynującej RPO, Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji, Komisji Europejskiej, Instytucji Audytowej oraz Instytucji przyjmującej płatności z Komisji Europejskiej.
- e) Jeżeli Instytucja Zarządzająca nie poinformuje Instytucji Certyfikującej w wyznaczonym terminie o podjętych działaniach naprawczych lub Instytucja Certyfikująca stwierdzi, że podjęte działania nie są wystarczające, Członek Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorujący Departament Instytucji Certyfikującej, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Departamentu Instytucji Certyfikującej, może podjąć niezależną decyzję o dalszym wstrzymaniu certyfikacji.

Instytucja Certyfikująca, wypełniając decyzję Członka Kierownictwa MRR bezpośrednio nadzorującego pracę Departamentu Instytucji Certyfikującej, sporządza pismo do Instytucji Zarządzającej (do wiadomości Instytucji Koordynującej RPO i Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji) o dalszym wstrzymaniu certyfikacji dla danego programu lub priorytetu informując o wyznaczonym terminie na podjęcie działań naprawczych i poinformowaniu o nich Instytucji Certyfikującej.

3.2.11 Od momentu wpływu *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej RPO, Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji ma 10 dni roboczych na jego weryfikację oraz wysłanie poświadczonego przez Wojewodę (lub inną osobę formalnie upoważnioną przez Wojewodę) dokumentu do Instytucji Certyfikującej. Do dokumentu Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji załącza *Poświadczenie*, którego wzór stanowi załącznik nr 4b do niniejszych wytycznych. Jeżeli Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji zwróci się do Instytucji Zarządzającej z prośbą o korektę dokumentu lub dodatkowe wyjaśnienia, termin ulega przerwaniu i biegnie od początku od momentu wpływu poprawnego dokumentu lub wyjaśnień do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Instytucji Certyfikującej, możliwe jest wydłużenie tego terminu.

3.2.12 W przypadku, gdy w wyniku weryfikacji przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji dokumentu *Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* zostaną w nim wykryte błędy, Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji ma prawo zwrócić się do Instytucji Zarządzającej RPO o poprawienie dokumentu lub przekazanie do niego wyjaśnień. Instytucja Zarządzająca RPO ma 10 dni roboczych na wysłanie poprawionego dokumentu lub wyjaśnień do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji, możliwe jest wydłużenie tego terminu.

3.2.13 Od momentu wpływu *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* oraz *Poświadczenia Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji* od Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji, Instytucja Certyfikująca ma 12 dni roboczych na weryfikację dokumentów oraz sporządzenie i wysłanie *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej*. Jeżeli Instytucja Certyfikująca zwróci się do Instytucji Zarządzającej lub Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji z prośbą o korektę dokumentu lub dodatkowe wyjaśnienia, termin ulega przerwaniu i biegnie od początku od momentu wpływu poprawnego dokumentu lub wyjaśnień do Instytucji Certyfikującej.

3.2.14 W przypadku, gdy w wyniku weryfikacji przez Instytucję Certyfikującą dokumentu *Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* zostaną w nim wykryte błędy, Instytucja Certyfikująca ma prawo zwrócić się bezpośrednio do Instytucji Zarządzającej RPO z prośbą o poprawienie dokumentu lub przekazanie do niego wyjaśnień, o czym informuje Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji. Jeżeli w wyniku weryfikacji przez Instytucję Certyfikującą *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* pojawiają się wątpliwości co do prawidłowości poniesienia konkretnego wydatku zawartego w deklaracji wydatków, Instytucja Certyfikująca ma prawo zwrócić się do Instytucji Zarządzającej z prośbą o korektę deklaracji tj. wyłączenie

danego wydatku z deklaracji do czasu wyjaśnienia wątpliwości. Instytucja Zarządzająca przekazuje poprawiony dokument z wyłączeniem ww. wydatku, który będzie mógł być ujęty w kolejnej deklaracji wydatków, jeżeli Instytucja Zarządzająca przekaże do Instytucji Certyfikującej wystarczające wyjaśnienia i otrzyma informację o wycofaniu zastrzeżeń w odniesieniu do wydatku. Instytucja Zarządzająca RPO ma 10 dni roboczych na wysłanie poprawionego dokumentu lub wyjaśnień do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji w porozumieniu z Instytucją Certyfikującą, możliwe jest wydłużenie tego terminu. Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji ma 10 dni roboczych na weryfikację, poświadczenie i wysłanie poprawionego przez Instytucję Zarządzającą RPO dokumentu do Instytucji Certyfikującej. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Instytucji Certyfikującej, możliwe jest wydłużenie tego terminu. Jeżeli Instytucja Certyfikująca stwierdzi błąd w załączniku 4b wypełnianym przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji, wówczas ma prawo zwrócić się do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji z prośbą o poprawienie dokumentu lub przekazanie do niego wyjaśnień i wysłanie poprawionego dokumentu lub wyjaśnień do Instytucji Certyfikującej w ciągu 5 dni roboczych. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Instytucji Certyfikującej, możliwe jest wydłużenie tego terminu.

3.2.15 W przypadku poświadczenia przez Instytucję Pośredniczącą w Certyfikacji prawidłowości sporządzenia przez Instytucję Zarządzającą RPO deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową oraz stwierdzenia przez Instytucję Certyfikującą, że warunki, o których mowa w Rozdziale 2 niniejszych wytycznych zostały spełnione przez Instytucję Zarządzającą RPO i inne instytucje uczestniczące we wdrażaniu RPO, Instytucja Certyfikująca dokonuje przewalutowania poniesionych i poświadczonych przez Instytucję Zarządzającą wydatków z PLN za dany okres sprawozdawczy na EUR i poświadcza wydatki oraz sporządza *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej* dla regionalnego programu operacyjnego. Dokument jest przygotowywany zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej, oraz przekazywany do Komisji Europejskiej za pomocą systemu informatycznego (art. 39 rozporządzenia 1828/2006). Kopia dokumentu wysłanego do Komisji Europejskiej przekazywana jest do wiadomości do Instytucji Zarządzającej RPO, Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji, Instytucji Koordynującej RPO oraz do Instytucji przyjmującej płatności z Komisji Europejskiej.

3.2.16 Instytucja Certyfikująca dokonuje przewalutowania poniesionych i poświadczonych przez Instytucję Zarządzającą wydatków w PLN za dany okres sprawozdawczy na EUR, zgodnie z miesięcznym obrachunkowym kursem wymiany waluty stosowanym przez Komisję Europejską, określonym w art. 81 ust. 3 *rozporządzenia 1083/2006*. Instytucja Certyfikująca dokonuje przewalutowania wydatków z PLN na EUR za dany okres sprawozdawczy po kursie Komisji Europejskiej obowiązującym w miesiącu, w którym wydatki zostały zaksięgowane przez Instytucję Certyfikującą tj. w którym Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji przedłożyła do Instytucji Certyfikującej poprawne *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej*.

3.2.17 Ogólny schemat przepływu wniosków o płatność pomiędzy poszczególnymi instytucjami zaangażowanymi w realizację regionalnego programu operacyjnego określa załącznik nr 1 do niniejszych wytycznych (schemat 1b).

Podrozdział 3.3 Zasady sporządzania deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową do Komisji Europejskiej w ramach programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej

3.3.1 Instytucja Certyfikująca odpowiada za opracowanie i przedłożenie Komisji Europejskiej poświadczonych deklaracji wydatków i wniosków o płatność dla programów EWT. Wzór *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej* stanowi załącznik nr 2 do niniejszych wytycznych. Wzór wniosku jest zgodny z formatem określonym w załączniku nr X do *rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006*.

3.3.2 Instytucja Certyfikująca poświadcza deklarację wydatków oraz sporządza wniosek o płatność okresową do Komisji Europejskiej w oparciu o *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* sporządzone i zatwierdzone przez Instytucję Zarządzającą. Wzór *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* stanowi załącznik nr 5 do niniejszych wytycznych. Instytucja Zarządzająca dla wydatków w ramach osi priorytetowej Pomoc Techniczna, gdzie beneficjentem jest instytucja zaangażowana we wdrażanie programu, zlokalizowana po stronie polskiej, sporządza *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* w formacie zgodnym z załącznikiem nr 3 do wytycznych, który to dokument przekazuje łącznie z dokumentem dla pozostałych osi priorytetowych.

3.3.3 System sporządzania deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność opiera się na modelu kaskadowym tj. wnioski o płatność wraz z wynikiem przeprowadzonej przez kontrolera kontroli I-go stopnia wydatków poszczególnych partnerów projektu składane są przez beneficjenta wiodącego do Instytucji Zarządzającej. Na podstawie zweryfikowanych w oparciu o zatwierdzone procedury, wniosków o płatność od beneficjentów wiodących i wyników przeprowadzonej przez kontrolera kontroli I-go stopnia wydatków poszczególnych partnerów projektu Instytucja Zarządzająca sporządza *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej* i przykazuje je do Instytucji Certyfikującej w ustalonych terminach. Instytucja Zarządzająca może, w oparciu o odpowiednie zapisy w dokumentach dotyczących systemu wdrażania programów EWT, powierzyć właściwym instytucjom wykonywanie zadań Instytucji Zarządzającej w zakresie przyjmowania i weryfikacji wniosków o płatność od beneficjentów wiodących wraz z wynikami przeprowadzonych przez kontrolera kontroli I-go stopnia wydatków poszczególnych partnerów projektu, a następnie sporządzanie na ich podstawie zbiorczych deklaracji wydatków do Instytucji Zarządzającej. W programach EWT, wnioski o płatność na wszystkich szczeblach wdrażania sporządzane są w EUR (z wyjątkiem osi priorytetowej Pomoc Techniczna gdy beneficjentem jest instytucja zaangażowana we wdrażanie programu zlokalizowana po stronie polskiej i poniosła wydatki w PLN).

3.3.4. Wzór i terminy:

a) przekazywania wniosku o płatność wraz z wynikami kontroli I-go stopnia wydatków poszczególnych partnerów projektu, przez beneficjenta wiodącego do Instytucji Zarządzającej są zawarte w umowie podpisanej między beneficjentem wiodącym a Instytucją Zarządzającą;

b) przekazywania zbiorczych deklaracji wydatków przez instytucje, którym Instytucja Zarządzająca powierzyła wykonywanie zadań w zakresie ich sporządzania, na podstawie poświadczonych przez nie wniosków o płatność od beneficjentów wiodących wraz z wynikiem kontroli I-go stopnia wydatków poszczególnych partnerów projektu, są zawarte w porozumieniu podpisanym między Instytucją Zarządzającą a odpowiednią instytucją, której powierzono zadania w ww. zakresie.

3.3.5 Instytucja Certyfikująca otrzymuje *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej, co do zasady, w trybie miesięcznym. Po uzgodnieniu z Instytucją Certyfikującą, Instytucja Zarządzająca może składać *Poświadczenia* z inną częstotliwością, ale nie rzadziej niż raz na kwartał.

3.3.6 Instytucja Zarządzająca przedkłada do Instytucji Certyfikującej *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej w terminie 30 dni po zakończeniu okresu, którego *Poświadczenie* dotyczy.

3.3.7 Deklaracje wydatków oraz wnioski o płatność w programach EWT są sporządzane przy wykorzystaniu systemu informatycznego, w którym gromadzone są m.in. dane finansowe na temat wdrażania programu.

3.3.8 Instytucja Certyfikująca, po otrzymaniu od Instytucji Zarządzającej *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej w EUR oraz *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej w PLN dla osi priorytetowej Pomoc Techniczna, dokonuje weryfikacji dokumentów według listy sprawdzającej, zgodnie z pisemnymi procedurami określonymi dla Instytucji Certyfikującej w tym zakresie. Lista sprawdzająca do *Poświadczeń i deklaracji wydatków oraz wniosków o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej pozwala na weryfikację formalną oraz merytoryczną dokumentów przedłożonych przez Instytucję Zarządzającą. Lista sprawdzająca zawiera także pytania pozwalające na weryfikację, czy zostały spełnione warunki certyfikacji określone w Rozdziale 2 niniejszych wytycznych. Jeżeli w wyniku weryfikacji przez Instytucję Certyfikującą ww. dokumentów pojawiają się wątpliwości co do prawidłowości poniesienia konkretnego wydatku zawartego w deklaracjach wydatków, Instytucja Certyfikująca ma prawo zwrócić się do Instytucji Zarządzającej z prośbą o korektę deklaracji tj. wyłączenie danego wydatku z deklaracji do czasu wyjaśnienia wątpliwości. Instytucja Zarządzająca przekazuje poprawiony dokument z wyłączeniem ww. wydatku, który będzie mógł być ujęty w kolejnej deklaracji wydatków, jeżeli Instytucja Zarządzająca przekaże do Instytucji Certyfikującej wystarczające wyjaśnienia i otrzyma informację o wycofaniu zastrzeżeń w odniesieniu do wydatku.

3.3.9 W przypadku stwierdzenia przez Instytucję Certyfikującą okoliczności określonych w punkcie 2.2 niniejszych wytycznych, zastosowanie ma tryb przewidziany zapisami pkt 3.1.9 niniejszych wytycznych.

3.3.10 W przypadku prawidłowego sporządzenia *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową*, Instytucja Certyfikująca poświadcza wydatki, dokonuje przewalutowania wydatków na EUR dla osi priorytetowej Pomoc Techniczna, gdy beneficjent poniósł wydatki w PLN, wg kursu, o którym jest mowa w punkcie 3.1.11, oraz sporządza *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową* od

Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej. Dokument jest przygotowywany zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej, oraz przekazywany do Komisji Europejskiej za pomocą systemu informatycznego (art. 39 rozporządzenia 1828/2006). Kopia dokumentu wysłanego do Komisji Europejskiej przekazywana jest do wiadomości do Instytucji Zarządzającej, Instytucji Koordynującej NSRO oraz Instytucji przyjmującej płatności z Komisji Europejskiej.

3.3.11 Od momentu wpływu *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej, Instytucja Certyfikująca ma 12 dni roboczych na weryfikację dokumentu oraz sporządzenie i wysłanie *Poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową* od Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej. Jeżeli Instytucja Certyfikująca zwróci się do Instytucji Zarządzającej z prośbą o korektę dokumentu lub dodatkowe wyjaśnienia, termin ulega przerwaniu i biegnie od początku od momentu dostarczenia poprawnego dokumentu lub wyjaśnień przez Instytucję Zarządzającą.

3.3.12 W przypadku, gdy w wyniku weryfikacji przez Instytucję Certyfikującą dokumentu *Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową* od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej, zostaną w nim wykryte błędy wymagające poprawy, Instytucja Certyfikująca ma prawo zwrócić się do Instytucji Zarządzającej o poprawienie dokumentu lub przekazanie do niego wyjaśnień. Instytucja Zarządzająca ma 10 dni roboczych na wysłanie poprawionego dokumentu lub wyjaśnień do Instytucji Certyfikującej. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Instytucji Certyfikującej, możliwe jest wydłużenie tego terminu.

3.3.13 Ogólny schemat przepływu wniosków o płatność pomiędzy poszczególnymi instytucjami zaangażowanymi w realizację programów EWT określa załącznik nr 1 niniejszych wytycznych (schemat 1c).

Podrozdział 3.4 – Zasady otrzymywania płatności z Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych i współpraca z Ministerstwem Finansów w tym zakresie

3.4.1 Ministerstwo Finansów gromadzi środki programów operacyjnych pochodzące z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności na rachunkach określonych w art. 200 ustawy o finansach publicznych.

W programach EWT, środki otrzymane z Komisji Europejskiej przekazywane są na rachunek otwarty przez Ministra Rozwoju Regionalnego bez subkont krajowych, zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia 1080/2006.

3.4.2 Komisja Europejska przekazuje środki w formie zaliczki lub w oparciu o deklaracje wydatków i wnioski o płatność okresową otrzymane od Instytucji Certyfikującej, na rachunki, o których jest mowa w punkcie 3.4.1 niniejszych wytycznych.

3.4.3 Instytucja Certyfikująca przekazuje do Instytucji przyjmującej płatności z Komisji Europejskiej kopie wysłanych do Komisji Europejskiej *Poświadczeń i deklaracji wydatków oraz wniosków o płatność okresową* niezwłocznie po ich przekazaniu do Komisji Europejskiej. Instytucja Certyfikująca otrzymuje do wiadomości z Ministerstwa Finansów pisma informujące o wpływie środków z Komisji Europejskiej. Pisma te są przekazywane

niezwłocznie po wpłynięciu środków na rachunek i zawierają następujące informacje: datę otrzymania środków, nazwę programu oraz kwotę. Następnie Instytucja Certyfikująca przekazuje otrzymane informacje do wiadomości Instytucji Zarządzającej, Instytucji Koordynującej NSRO lub Instytucji Koordynującej RPO i do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji dla RPO.

3.4.4 Instytucji przyjmująca płatności z Komisji Europejskiej prowadzi w systemie informatycznym ewidencję księgową operacji gospodarczych dla wyżej wymienionych rachunków bankowych otwartych do obsługi finansowej środków otrzymywanych z budżetu Unii Europejskiej w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności.

3.4.5 Instytucja przyjmująca płatności z Komisji Europejskiej prowadzi bieżący monitoring wielkości odsetek narosłych od środków finansowych pochodzących z budżetu Unii Europejskiej otrzymywanych w ramach środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz informuje w tym zakresie Instytucję Certyfikującą, która z kolei informuje Instytucję Zarządzającą oraz Instytucję Koordynującą NSRO lub Instytucję Koordynującą RPO.

Podrozdział 3.5 - Zasady kalkulacji prognoz wniosków o płatność kierowanych do Komisji Europejskiej oraz procedura przesyłania do Komisji Europejskiej informacji w tej sprawie

3.5.1 Nie później niż do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie przesyłają Komisji Europejskiej tymczasową prognozę dotyczącą ich prawdopodobnych wniosków o płatność na bieżący rok budżetowy i kolejny rok budżetowy w rozbiciu na poszczególne programy i fundusze. Jeżeli program realizuje wiele celów lub jest finansowany z wielu funduszy, prognozy określone są również w podziale na fundusze i cele. Wysyłane prognozy są zgodne ze wzorem zawartym w załączniku nr XVII do *rozporządzenia 1828/2006*.

3.5.2 Prognozy dotyczące płatności odnoszą się do wniosków o płatność przesyłanych do Komisji Europejskiej. Oznacza to, że sporządzając prognozę Instytucja Zarządzająca musi uwzględnić nie tylko prognozy dotyczące wydatków ponoszonych przez beneficjentów w ramach programów, ale także przewidywaną datę złożenia przez Instytucję Certyfikującą wniosku o płatność okresową do Komisji Europejskiej. W związku z powyższym, prognoza na dany rok nie powinna obejmować wydatków beneficjentów, jakie będą miały miejsce w czwartym kwartale tego roku, gdyż ujęte zostaną one najprawdopodobniej w deklaracji wydatków skierowanej do Komisji Europejskiej w roku następnym. Prognoza na kolejny rok powinna natomiast uwzględniać wydatki dokonane przez beneficjentów w ostatnim kwartale roku poprzedniego.

3.5.3 W prognozach należy wskazać wkład Wspólnoty dla danego roku i nie należy kumulować wydatków od początku okresu programowania.

3.5.4 Prognozy przekazywane są do Komisji za pomocą systemu informatycznego. W przypadku działania siły wyższej, zwłaszcza wadliwego działania informatycznego

systemu wymiany danych, prognozy mogą być przekazane do Komisji Europejskiej w formie papierowej oraz pocztą elektroniczną na adres budg-pf@ec.europa.eu.

3.5.5 W terminie do 5 kwietnia danego roku Instytucje Zarządzające przysyłają do Instytucji Certyfikującej prognozy w PLN (w przypadku programów EWT z wyjątkiem osi priorytetowych Pomoc Techniczna, gdy beneficjent ponosi wydatki w PLN, prognozy są sporządzane w EUR) obejmujące płatności odpowiadające wkładowi Wspólnoty, jakie objęte zostaną wnioskami o płatność okresową od Instytucji Zarządzających do Instytucji Certyfikującej. Prognozy dotyczące RPO przekazywane są także przez Instytucję Zarządzającą do wiadomości do odpowiedniej Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji. Powyższe prognozy, dotyczące danego roku oraz roku kolejnego, sporządzane są w formacie identycznym z formatem prognoz określonym w załączniku nr XVII do *rozporządzenia 1828/2006*.

3.5.6 Instytucja Certyfikująca weryfikuje otrzymane prognozy oraz dokonuje przeliczenia otrzymanych kwot na euro (z wyłączeniem programów EWT) według miesięcznego kursu księgowego Komisji Europejskiej z kwietnia danego roku. W przypadku, jeżeli prognozy wskazują na możliwość utraty środków zgodnie z zasadą $n+2/n+3$, Instytucja Certyfikująca konsultuje się z Instytucją Koordynującą NSRO lub Instytucją Koordynującą RPO. W terminie do 15 kwietnia Instytucja Certyfikująca informuje Instytucję przyjmującą płatności z Komisji Europejskiej o kwotach prognoz przeliczonych na EUR.

3.5.7 Instytucja Certyfikująca przekazuje zestawienie prognoz wniosków o płatność nie później niż do 30 kwietnia danego roku do Komisji Europejskiej za pomocą systemu informatycznego, o którym mowa w punkcie 3.5.4. Prognozy po wysłaniu do Komisji Europejskiej są przekazywane do wiadomości do Instytucji Koordynującej NSRO, Instytucji Koordynującej RPO i do Instytucji przyjmującej płatności z Komisji Europejskiej.

Załączniki

Załącznik nr 1:

1a – schemat przepływu wniosków o płatność – ogólny dla programów zarządzanych na poziomie centralnym

1b - schemat przepływu wniosków o płatność – ogólny dla programów zarządzanych na poziomie regionalnym (RPO)

1c - schemat przepływu wniosków o płatność – ogólny dla programów EWT

Załącznik nr 2:

Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej

Załącznik nr 3:

Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej (programy krajowe)

Załącznik nr 4a:

Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej (programy regionalne)

Załącznik nr 4b:

Poświadczenie Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji do Instytucji Certyfikującej (programy regionalne)

Załącznik nr 5:

Poświadczenie i deklaracja wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej (programy EWT)

Załącznik nr 6

Zestawienie dokumentów przekazywanych do Instytucji Certyfikującej lub innych instytucji zaangażowanych w realizację programów w ramach NSRO 2007-2013 oraz terminy ich przekazywania

Uwaga: Instytucja Certyfikująca opracuje instrukcje wypełniania załączników numer: 3, 4a, 4b oraz 5 i przekaze je do właściwych instytucji.